

**Univerzita Palackého v Olomouci
Cyrilometodějská teologická fakulta**

Katedra křesťanské výchovy

Sociální pedagogika

Petr Guttek

Letní etapová hra pro zájmové útvary DDM Olomouc
Bakalářský projekt

Vedoucí práce: Mgr. Helena Pospíšilová Ph. D.

2010

*Prohlašuji, že jsem bakalářský projekt vypracoval
samostatně s využitím uvedených pramenů a literatury.*

.....

Podpis autora práce

Zde bych chtěl poděkovat vedoucí práce Mgr. Heleně Pospíšilové za velmi profesionální přístup při vedení mého bakalářského projektu. Dále děkuji pracovníkům Domu dětí a mládeže v Olomouci, zvláště Mgr. Barunce Trávničkové, Bc. Zuzaně Trizmové a Ing. Haně Doležalové.

Obsah

Úvod	7
1 Historie domu dětí a mládeže Olomouc	8
1.1 Vznik a vývoj Pionýrského domu mládeže v Olomouci.....	8
1.2 Rozvoj metodické činnosti.....	10
1.3 Zájmové útvary.....	11
1.3.1 Oddělení přírodních věd.....	11
1.3.2 Oddělení turistiky a sportu.....	12
1.3.3 Stanice technické tvořivosti mládeže.....	13
1.3.4 Oddělení estetické výchovy.....	14
1.3.5 Ediční činnost.....	15
2 Současnost Domu dětí a mládeže Olomouc	16
2.1 Charakteristika zařízení.....	16
2.2 Organizační struktura.....	17
2.3 Hospodaření organizace.....	18
2.4 Formy zájmového vzdělávání.....	19
2.5 Zájmové útvary Domu dětí a mládeže Olomouc.....	20
2.6 Porovnání obsazenosti a realizace jednotlivých forem zájmové činnosti pro zájmové útvary DDM Olomouc.....	20
2.6.1 Pravidelná výchovná činnost.....	20
2.6.2 Příležitostná činnost pro zájmové útvary.....	21
2.6.3 Příležitostná činnost pro veřejnost.....	22
2.6.4 Akreditované programy Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky pro pedagogy, pracovníky s dětmi a mládeží, další činnosti.....	22
2.6.5 Soutěže vyhlášené Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.....	23
2.6.6 Přehled pobytových akcí.....	23
2.6.7 Přehled o účasti na táborech.....	24
2.6.8 Přehled o účasti na městských táborech.....	24
2.7 Ostatní aktivity.....	25
2.7.1 Mezinárodní aktivity.....	25
2.7.2 Informační centrum pro mládež.....	25

2.7.3 Videostudio.....	26
2.7.4 Mini ZOO.....	26
2.7.5 Další činnosti.....	26
3 Letní etapová hra pro prázdninové pobyty Domu dětí a mládeže Olomouc.....	27
3.1 Organizace letního tábora a letní etapová hra	27
3.1.1 Hra a její význam.....	27
3.1.2 Herní desatero.....	28
3.1.3 Organizační a finanční zabezpečení letního tábora.....	29
3.1.4 Denní rozvrh.....	30
3.2 Námět letní etapové hry.....	30
3.2.1 Popis a motivace.....	31
3.2.2 Výchovné cíle.....	32
3.2.3 Hodnocení jednotlivých her.....	32
3.3 I.Den: Výběr.....	33
3.4 II.Den: Kolos.....	35
3.5 III. Den: Maják.....	38
3.6 IV. Den: Nápis na sloupech.....	40
3.7 V. Den: Visuté zahrady Semiramidiny.....	42
3.8 VI. Den: Zádušní chrám královny Hetšepsovet.....	45
3.9 VII. Den: Velká pyramida.....	47
3.10 Ukončení letní etapové hry.....	49
Závěr	50
Použitá literatura.....	51

Úvod

Předložený bakalářský projekt se zabývá Domem dětí a mládeže Olomouc, který je v současné době největší volnočasové zařízení v Olomouckém kraji. V první kapitole se snažíme v krátkosti přiblížit historii Domu dětí a mládeže Olomouc od jeho vzniku počátkem padesátých let minulého století až po současnost. Monitorujeme výchovně vzdělávací práci jednotlivých oddělení, počty zájmových útvarů, metodickou a výchovně vzdělávací činnost.

Ve druhé kapitole se věnujeme současnému stavu zařízení a nabídkám volnočasových aktivit, které zařízení nabízí svým uživatelům. Seznamujeme s profilací zařízení, s nabídkou volnočasových aktivit, organizační strukturou a hospodářským výsledkem uplynulého roku. Dále také porovnáváme obsazenost a realizaci jednotlivých forem zájmové činnosti a zájmového vzdělávání. V neposlední řadě přibližujeme akreditované programy organizované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky pro pedagogy a pracovníky zařízení s dětmi a mládeží.

Naším cílem v prvních dvou částech bylo zmapovat činnost zařízení od jeho vzniku až do současnosti. Při získávání potřebných dat a podkladů nám byli nápomocni pracovníci Domu dětí a mládeže Olomouc. Dům dětí a mládeže Olomouc bohužel nedisponuje archivem, proto i přes veškerou snahu pracovníků zařízení nebylo možné některé materiály dohledat. Jedná se zejména o data z 80. 90. let a z let 2000 – 2006.

Hlavní částí je realizovatelný projekt etapové hry na letní táborový pobyt pro zájmové útvary Domu dětí a mládeže Olomouc. Celý projekt bude uskutečněn o letních prázdninách v letošním roce. Etapová hra vznikla na motiv knihy Matthewa Reillyho Zlatý kámen. Doba trvání celé etapové hry nepřesáhne sedm dnů, neboť tento tábor, stejně jako větší část pobytových táborů DDM Olomouc, je realizován právě na tuto dobu.

1 Historie Domu dětí a mládeže Olomouc

1.1 Vznik a vývoj Pionýrského domu mládeže v Olomouci

Při založení Pionýrské organizace v Olomouci, ve dnech 25. - 26. 6. 1949, vyvstal problém. A to, vytvořit pro nově vzniklou organizaci středisko, kde by se mohli scházet ke společné práci. Jak práci pionýrské, tak zájmově zaměřené, k organizování výletů, k besedám, hrám a zábavě. V roce 1950, na slavnostním zasedání pionýrských pracovníků, byl vyhlášen závazek vybudovat Pionýrský dům mládeže. K tomuto účelu předal tehdejší Národní výbor budovu na Čajkovského ulici k dočasnému užívání. Na rekonstrukci budovy, jeho přestavbě a vybavení se podíleli tehdejší závody jako např. Sigma Lutín, UP závody Velký Týnec, Městský stavební podnik, různá učiliště, studenti a další. Spousty brigádnických hodin zde odpracovali sami pionýři a jejich rodiče. 25. 2. 1951 byl Pionýrský dům slavnostně předán k užívání.¹

Tato základna se stala důležitým pomocníkem pro řízení pionýrské práce. Začala se rozvíjet rozsáhlá metodická činnost. Tehdejší kabinet metodické práce se stal zdrojem získávání poznatků a předávání zkušeností, jak pro pionýrské pracovníky, tak i pro vedoucí zájmových útvarů a mimoškolní pedagogické pracovníky. Začal pořádat aktivity a školení, semináře, besedy, táborové školy a různá tematická shromáždění. Tehdejší vedení se zaměřilo převážně na školení a kursy pro vedoucí dětských útvarů. Vznik pionýrského hnutí si v jeho počátcích vyžadoval větší počet pionýrských pracovníků. Ti byli převážně získávaní z řad studující mládeže, učitelů, pracovníků různých výrobních a nevýrobních profesí, učňovské a dělnické mládeže.²

Jedna z dalších forem pomoci pionýrských pracovníků byly instruktážní metodické návštěvy na pionýrských skupinách, kde jedním z hlavních úkolů byla pomoc skupinovým a oddílovým vedoucím při přímé práci s dětmi a mládeží. Pionýrský dům mládeže v Olomouci (dále jen PDM v Olomouci) po svém přejmenování dále pořádal besedy a semináře pro vychovatelky družin mládeže, dětských domovů a vedoucím zájmových kroužků. Nedílnou součástí byla i příprava vedoucích pionýrských táborů a táborů ROH (Revolučního odborového hnutí). PDM v Olomouci se také podílel na „masově politické práci“!. Na tomto úseku bylo pořádáno mnoho besed se zakladateli pionýrského hnutí na Olomoucku, pionýrskými

---

¹Srov. *Sborník Okresního domu pionýrů a mládeže v Olomouci vydaného k 30. výročí založení*. str. 3.

²Srov. *Sborník Okresního domu pionýrů a mládeže v Olomouci vydaného k 30. výročí založení*. str. 4.

průkopníky. Začátkem školního roku se pořádaly hrátky pro děti olomouckých škol, kde si každé oddělení domu připravilo koutek, ve kterém seznámilo děti se svou činností. Připravené hry se dětem tak zalíbily, že se některé děti hned přihlásily do některého zájmového kroužku. PDM v Olomouci organizoval i každoroční filmové festivaly dětských filmů. Mezi další akce patřily např. Novoroční slavnosti, kdy se děti zapojily do pestrobarevného programu a staly se přímými účastníky těchto her. Slavnosti se staly velmi oblíbenými, rok od roku se zdokonalovaly a mohly se pochlubit velkou návštěvností. Další tradiční akce pořádané domem byl např. karneval na ledě, různé přehlídky, výstavy, loutková a maňásková představení, recitační soutěže a soutěže technické tvořivosti mládeže.³

Na konci šedesátých let byl vyvolán rozmach činnosti domu především z důvodu jeho přestěhování do středu města a jeho větší dostupnost pro širší počet dětí. Práce se především rozšířila o děti předškolního věku a mládež. Byly pořádány hrátky a taneční podvečery pro mládež, které se v tehdejší době těšily veliké oblibě. V tomto období se uskutečnilo 89 masových akcí za účasti 9691 dětí. V následujícím období to bylo na 118 akcí za účasti 11 385 dětí. Na konci šedesátých let proběhlo v prostorách PDM Olomouc na 128 akcí s celkovou návštěvou na 24 302 dětí a mládeže. Dalších 238 akcí pro 44 271 účastníků proběhlo mimo prostory PDM.⁴ V tomto období se dá říci, že práce PDM Olomouc byly na velmi vysoké úrovni, jak co do kvality tak i kvantity.

V sedmdesátých letech se po změně celospolečenského klimatu byl v roce 1970 založen Socialistický svaz mládeže. Tímto dostala nový impuls i Pionýrská organizace, která se přejmenovala na Pionýrskou organizaci socialistického svazu mládeže a Pionýrský dům mládeže Olomouc byl přejmenován na Okresní dům pionýrů a mládeže Olomouc (dále jen ODPM Olomouc). Jeho jednou z nejdůležitějších funkcí se stala výchova a příprava nových pionýrských vedoucích, vedoucích jisker a instruktorů. Z metodické sekce se vyčlenila Okresní škola pionýrských pracovníků a byla zahájena výuka. Její stěžejní práce spočívala v zajišťování a přípravě nových pionýrských pracovníků pro funkce skupinových vedoucích a funkcionářů pro pionýrský aktiv. Konaly se přednášky na pedagogické a filozofické fakultě Univerzity Palackého, kde tato sekce seznamovala budoucí učitele s pionýrskou problematikou. Okresní dům pionýrů a mládeže Olomouc pokračoval v nastolené úrovni práce s dětmi. Vznikaly nové zájmové útvary, zvětšoval se počet dětí v jednotlivých kroužcích. Začaly se organizovat nové soutěže, které si získaly tradici a velkou oblibu.

---

³ Srov. *Sborník Okresního domu pionýrů a mládeže v Olomouci vydaného k 30. výročí založení*. str. 5.

⁴ Srov. *Sborník Okresního domu pionýrů a mládeže v Olomouci vydaného k 30. výročí založení*. str. 6.

Práce Okresního domu pionýrů a mládeže v Olomouci v osmdesátých letech není známá z důvodu skartace a nedostupnosti materiálu z té doby.

1.2 Rozvoj metodické činnosti

V letech 1954 -1955 se uskutečnilo celkem 13 seminářů pro dětské pracovníky, kterých se zúčastnilo 682 pionýrů. V těchto letech probíhaly kurzy kronikářů a redaktorů nástěnných novin. „Pořádaly se semináře o polytechnické výchově, turistice, o plánování práce oddílů a družin. Proběhlo celkem 31 seminářů a přednášek za účasti 1060 vedoucích. V roce 1955 – 1956 se Pionýrský dům podílel na 155 různých přednáškách a seminářích pro děti a dospělé za celkové účasti 2758 osob. Tato činnost se rok od roku zkvalitňovala a rozšiřovala. Již v roce 1960 se zúčastnilo přednášek a seminářů 5645 posluchačů. Největšímu zájmu se těšily pětidenní semináře pro dospělé a třídní semináře pro děti. V roce 1961 – 1962 pracovala už jednotlivá oddělení v nových podmínkách bývalého internátu na Leninově ulici č.47 (nynější tř. 17.listopadu).“⁵

Každý měsíc probíhalo školení pro skupinové vedoucí, byl založen kroužek pro nastávající vedoucí. V roce 1962 byl ustaven Okresní pionýrský štáb, který koordinoval práci jednotlivých skupin a změněn název domu na Dům pionýrů a mládeže (dále jen DPM). V důsledku dobré metodické práce byli pracovníci Domu pionýrů a mládeže zváni na organizování seminářů pro skupinové vedoucí po celém okrese. Zajížděli do Šumperka, Bruntálu, Prostějova, kde předávali zkušenosti ze své práce. Jedna z největších akcí v tomto roce byl uspořádán aktiv, kde se setkala na 700 pionýrských pracovníků s představiteli národních výborů, společenských organizací a závodů. Touto akcí vyvrcholilo patnáctileté období od založení Pionýrské organizace. Na jednotlivých pionýrských skupinách došlo k zavedení tzv. skupinových vedoucích. Ti měli za úkol koordinovat činnost na skupinách, pomáhat oddílovým vedoucím v jejich činnosti a být prostředníkem mezi jednotlivými skupinami a Okresním pionýrským štábem. V letech 1965 – 1966 pracovali již tito vedoucí na 22 Základních devítiletých školách v okrese Olomouc.⁶

Po roce 1966 nastal rozkol v mládežnickém hnutí, což se nepříjemně odrazilo i v práci Pionýrské organizace. Přesto se DPM v Olomouci nepřestalo snažit vzdělávat nové pionýrské

---

⁵Srov. *Sborník Okresního domu pionýrů a mládeže v Olomouci vydaného k 30. výročí založení*. str.4.

⁶Srov. *Sborník Okresního domu pionýrů a mládeže v Olomouci vydaného k 30. výročí založení*. str.4.

pracovníky organizováním letních táborových škol pro aktiv a dětské vedoucí. V témže roce byl zrušen z rozhodnutí vyšších orgánů kabinet metodické práce.

1.3 Zájmové útvary a výchovně vzdělávací práce

Jednou z nejvíce oblíbených činností ODPM Olomouc byly zájmové útvary (kroužky). Pod názvem zájmové útvary si můžeme představit zájmovou činnost orientovanou na určitou stránku společenského dění (hudební, taneční, přírodovědnou a aj.) do které spadaly jednotlivé kroužky. Tehdejší kapacita domu zapříčinila, že mnohé zájmové útvary pracovaly mimo Pionýrský dům. Mezi kroužky, které pracovaly mimo hlavní budovu, patřil přípovědný kroužek, který pracoval v laboratořích přírodovědecké fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Mnohé další kroužky pracovaly mnohdy při pionýrských skupinách na ZDŠ (Základní devítiletá škola), při různých tělovýchovných jednotách atd. Přestěhováním do středu města a nové budovy se sice kapacita prostor zvětšila, ale stav nebyl zcela vyhovující počtu a stavu kroužků. Byl zde velký sál, vhodný pro taneční a pohybovou výchovu, pěvecký sbor, jeviště pro loutkový a dramatický kroužek a další místnosti.⁷

Výchovně vzdělávací práce se uskutečňovala v jednotlivých kroužcích a to formou pravidelné a metodicky řízené činnosti.

1.3.1 Oddělení přírodních a společenských věd

Kroužky tohoto oddělení pracovaly v začátcích většinou na přírodovědecké fakultě. Na počátku šedesátých let se pracovníci úspěšně zapojili do celostátního hnutí zakládání pionýrských zemědělských hospodářství. Kroužky využívaly především ke své činnosti pozemku, který byl ODPM přidělen. Dále zde pracoval klub mladých filatelistů, jehož členové si dopisovali s dětmi z tehdejšího SSSR, NDR, Polska, Maďarska apod. Byla navázaná družba s Palácem pionýrů v Leningradě. K nejvíce navštěvované patřily kroužky pěstitelské, astronomické, vlastivědné, včelařské a přírodovědné a později také kroužek mladých rybářů. Oblíbenosti se těšily hlavně ty kroužky, které měly schopného a kvalitního vedoucího, který dovedl srozumitelnými formami dětem práci přiblížit. Na konci roku vrcholila činnost společným prázdninovým školením, nebo pořádáním expedic. Tradičními se staly expedice mladých přírodovědců do Pooslaví a Pojihlaví, přírodovědné putování Hrubým Jeseníkem, vlastivědné expedice na Čertovy kameny a do Velkého Kotle v Jeseníkách. Velmi bohatá a všestranná činnost byla

---

⁷ Srov. *Sborník Okresního domu pionýrů a mládeže v Olomouci vydaného k 30. výročí založení*. str. 6.

korunována mnohými úspěchy na okresních i krajských výstavách mladých přírodovědců, později na přehlídkách STM (soutěž tvořivosti mládeže).⁸

Počátkem sedmdesátých let došlo k ustavení oddělení přírodních věd a oddělení věd společenských. Mezi jejich bohatou činností patřila především organizace školních a okresních kol ústředně vyhlašovaných soutěží. Pravidelně se pořádala chemická olympiáda, která měla nejdelší tradici. Od roku 1970 se této olympiády zúčastnilo 1645 dětí. Na biologické olympiádě v témže roce se 2 žáci z okresu dostali až do národního kola. V roce 1979 se dokonce jeden z žáků stal vítězem národního kola v biologické olympiádě. K dalším úspěšným soutěžím patří i soutěž o Srnčí trofej (při její organizaci pomáhal také Český myslivecký svaz). Největších úspěchů dosáhli děti v letech 1970 a 1979 účastí v národním kole a 1. místem. V soutěži o Zlatý list zaznamenali soutěžící z DPM Olomouc hned několik úspěchů v okresních, krajských kolech a probíjováním se v roce 1978 do národního kola.

Mezi tradiční soutěže patřila i soutěž „Co víš o ZOO?“ pořádaná od roku 1974 za účasti asi 100 dětí. Dále astronomická soutěž, které probíhala od roku 1975 při účasti 80 dětí. Tradiční Pionýrské rybářské závody se začaly pořádat od roku 1972 s účastí kolem 150 dětí a mládeže. Tyto závody se s úspěchem pořádají dodnes. Jen zkratkou k některým dalším soutěžím a turnajům: v roce 1973 – „Znáš přírodu Jeseníků“ (účast 300 dětí); „Poznej své město“ (za spolupráce Vlastivědného muzea a Okresní knihovnou v Olomouci).⁹

1.3.2 Oddělení turistiky a sportu

Od prvopočátku založení domu se začala rozvíjet tělovýchovná činnost v oddělení sportu. Byla velkým pomocníkem při začínajícím rozvoji masové tělovýchovy v olomouckém kraji. Nejvíce k tomuto rozmachu přispěl rozvoj polytechnické výchovy v rámci zájmového útvaru vodáckých sportů a rozvoj masové dětské turistiky v průběhu celého školního roku prostřednictvím celodenních výletů. V době prázdnin to bylo putování za krásami naší vlasti formou expedic. Mezi nejvíce navštěvované kroužky patřily kroužky vodácké, turistické a šachové. V období šedesátých let k nim patřily i kroužky lehké atletiky, stolního tenisu a střelecký kroužek. O tom, že tyto kroužky patřily k těm nejlepším, svědčí i řada ocenění, kterých získaly v okresních a krajských soutěžích. V letech 1965 – 1966 se vodácký kroužek zúčastnil mistrovství republiky ve vodním slalomu. Kroužek odbíjené v roce 1966 – 1967 obsadil první místo v okresním vánočním turnaji a o rok později byli mladí volejbalisté na prvním místě v celostátní soutěži.

---

⁸ Srov. *Sborník Okresního domu pionýrů a mládeže v Olomouci vydaného k 30. výročí založení*. str. 6.

⁹ Srov. *Sborník Okresního domu pionýrů a mládeže v Olomouci vydaného k 30. výročí založení*. str.10.

Také šachový kroužek si může připsat druhé místo v celostátní soutěži v šachu a oddíl lehké atletiky druhé místo na mistrovství republiky v lehkootletickém čtyřboji.

Úspěšná činnost vrcholila v období letních prázdnin formou soustředění. Pořádaly se např. putovní vodácké tábory na řece Moravě, Hronu a dalších řekách. Pěší turisté organizovali tábory na Slovensku, v jižních Čechách, v polských Tatrách, putování slovenským rájem, expedice po Jeseníkách, Beskydech a dalších místech po celé republice.¹⁰

Po roce 1970 se stávající oddělení turistiky a sportu přejmenovalo na oddělení tělovýchovy. Nejúspěšnější soutěže a akce jen ve zkratce: v roce 1980 - 8. ročník jarního slalomu pionýrů – účast kolem 400 dětí; od roku 1979 byl pořádán jarní běh na lyžích; od roku 1971 účast na všech soutěžích Pionýrské sportovní ligy – účast celkem 41 534 dětí; 1. Místo v národním finále Mezinárodního atletického čtyřboje; 1. a 2. Místo v mezinárodní olympiádě v Prešově; 2. Místo v roce 1976 a 1. Místo v roce 1978 v odbíjené a zlato Jiřího Hampla ve skoku do výšky na Mezinárodní olympiádě v Prešově. Velmi pěkných úspěchů dosáhly i další sportovci v odbíjené, lehké atletice, judisté, mladí hokejisté a basketbalisté.¹¹

1.3.3 Stanice technické tvořivosti mládeže

Jeho vznik se datuje na počátek 60.let, kde došlo k přemístění krajské stanice mladých techniků z Přerova do Olomouce. Jeho činnost spočívala v zavádění nových forem zájmové a metodické práce, v budování nových dílen pro ostatní kroužky a v přípravě jejich vybavení. „Před založením stanice se pohyboval počet kroužků technického zaměření v Domě pionýrů a mládeže Olomouc kolem 5-6, zatím co po založení stoupl jejich počet v rozmezí 10-20.“¹² Bylo to maximum, které se dalo akceptovat s ohledem na materiálně technické zabezpečení stanice a přímo úměrné odborné vyspělosti vedoucího stanice. Mezi nejvíce navštěvované patřily kroužky leteckých modelářů, fotografický, radiotechnický, dovedných rukou, filmové, lodních modelářů, dřevomodelářů aj. Dobrá a kvalitní práce těchto kroužků byla oceněna na mnoha výstavách, v celostátních a krajských soutěžích. V roce 1963 – 1964 to bylo první a druhé místo v krajské soutěži STTM (Stanice technické tvořivosti mládeže), které získali letečtí modeláři. V roce 1965 – 1966 obsadili první a druhé místo v kraji, v roce 1966 – 1967 první

---

¹⁰Srov. *Sborník Okresního domu pionýrů a mládeže v Olomouci vydaného k 30. výročí založení.* str. 7.

¹¹Srov. *Sborník Okresního domu pionýrů a mládeže v Olomouci vydaného k 30. výročí založení.* str. 11.

¹²*Sborník Okresního domu pionýrů a mládeže v Olomouci vydaného k 30. výročí založení.* str. 7.

místo v kraji, spoustu dalších cen a ocenění.¹³ Stanice technické tvořivosti mládeže má dodnes mezi dětmi a mládeží velký ohlas.

Přestože v letech 1970 – 1974 se stanice přejmenovala na Stanici mladých techniků, nezabránilo to jejímu dalšímu rozmachu. Přestože stanice pracovala v omezených prostorách, dosahovala stále velmi pěkných výsledků. V roce 1974 přestěhováním školní jídelny z prostor Okresního domu pionýrů a mládeže, získala stanice nové místnosti pro svoji zájmovou činnost. Nově vznikla radiodílna, dílna dřevo-kovo a fotokomora. Tím se zlepšily i prostory pro letecké, lodní a železniční modeláře. V roce 1974 získalo oddělení na 450 ocenění svých exponátů. Na konci sedmdesátých let byla domu svěřena příprava celostátní přehlídky technické a přírodovědné činnosti a Galérie mladé módy, kde získali na 17 cen a čestných uznání. V listopadu 1979 byla dána do provozu kolektivní radiostanice, ve které pracovalo na 40 dětí ve třech kroužcích.¹⁴

1.3.4 Oddělení estetické výchovy

Mezi nejvíce navštěvované kroužky tohoto oddělení patřil především pěvecký soubor. Soubor vyvíjel velmi bohatou činnost při různých příležitostech na Základních devítiletých školách, pořádal celovečerní koncerty s Moravskou filharmonií i samostatné koncerty v městském divadle. Pod vedením K. Klimeše pracovaly v tomto období čtyři věkové skupiny, které se podílely na nemalých úspěších. Soubor reprezentoval důstojně na mnoha slavnostních příležitostech, oslavách celý kraj a město. K dalším zájmovým kroužkům s velkou tradicí patřil kroužek maňáskový, národopisný a taneční. Mezi veliké klady tohoto oddělení patřila vždy skvělá reprezentace.

Činnost oddělení se na počátku sedmdesátých let více zaměřila k významným společenskopolitickým výročím. Organizovalo festival dětských pěveckých sborů a od roku 1973 i mezinárodní soutěže. V oblasti metodické činnosti oddělení zajišťovalo i řadu seminářů pro začínající sbormistry, krajské semináře pro učitelky mateřských škol a pro vedoucí dramatických souborů. Mezi největší úspěchy v těchto letech patřila účast dramatického souboru při Lidové škole umění Žerotín (dále jen LŠU) na celostátní přehlídce dětských dramatických a loutkářských souborů „Kaplické divadelní léto“.¹⁵

---

¹³ Srov. *Sborník Okresního domu pionýrů a mládeže v Olomouci vydaného k 30. výročí založení*. str. 7.

¹⁴ Srov. *Sborník Okresního domu pionýrů a mládeže v Olomouci vydaného k 30. výročí založení*. str. 13.

¹⁵ Srov. *Sborník Okresního domu pionýrů a mládeže v Olomouci vydaného k 30. výročí založení*. str.14.

1.3.5 Ediční činnost

ODPM v Olomouci se mimo jiné zabýval také ediční činností. Každé oddělení vydávalo materiály týkající se jejich činností a odborného zaměření. Propozice k jednotlivým soutěžím, diplomy, propagační materiály apod. oddělení estetické výchovy např. vydalo čtyřiceti stránkový materiál k novoročním slavnostem, Jak zhotovit maňáska, K činnosti estetické výchovy na pionýrských táborech, Metodické listy k výtvarným technikám, Cyklus písní pro pěvecký soubor a další. Oddělení mladých techniků vydávalo každoročně plánky „Jak“. Ty obsahovaly různé návody na výrobu drobných užitkových předmětů. Po dobu několika let vydávaly časopis Šroubek, který vycházel i v krajské působnosti. Přírodovědné oddělení se podílelo na vydávání zpravodaje pro zahrádkáře, metodický materiál Pěstování ovocných stromů, Přírodovědná práce na letních táborech, Stopování zvěře a rychlení rostlin aj. Oddělení turistiky a sportu vydalo několik čísel Turistického zpravodaje, materiál Táborový oheň, turistické trasy Putujeme Hrubým Jeseníkem, Náměty k branným hrám, Zimní turistický zpravodaj apod. Oddělení metodiky zpracovávalo průběžně i metodické pokyny pro práci pionýrského aktivu, vedoucí oddílů jisker, pionýrů a pro skupinové vedoucí. V letech 1963 – 1968 vycházel měsíčník „Informátor“, ve kterém vycházely náměty pro práci skupinových a oddílových rad, pro práci zájmově zaměřených oddílů, přehled akcí, které dům pořádal aj. Tento časopis byl velmi oblíben mezi vedoucími zájmových útvarů a po krátké odmlce mezi roky 1968 – 1970 byl opět obnoven.

Konec sedmdesátých let byl poznamenán výročími. Ediční činnost se mohla rozjet naplno. Vydávaly se materiály k 30. výročí osvobození naší vlasti, k 30. výročí založení Pionýrské organizace, k 60. výročí Velké říjnové socialistické revoluce, k 55. výročí Pionýrské organizace V.I. Lenina a další. Okresní škola pionýrských pracovníků vydala materiály na pomoc při přípravě instruktorů a pionýrských vedoucích. Propozice k soutěžím, zkouškám všeho druhu a akcím.¹⁶

---

¹⁶ Srov. *Sborník Okresního domu pionýrů a mládeže v Olomouci vydaného k 30. výročí založení.* str.14.

2 Současnost Domu dětí a mládeže Olomouc

2.1 Charakteristika zařízení

Po roce 1989 se bývalý Okresní dům pionýrů a mládeže přejmenoval na stávající Dům dětí a mládeže Olomouc (dále jen DDM Olomouc). Po transformaci společnosti se jeho úloha změnila na nabídku ryze volnočasových aktivit, která nabízí dětem a mládeži využití jejich volného času. Jeho bohatá činnost především v práci s mládeží, v oblasti mimoškolní a zájmové činnosti pokračuje dál v pozmeněné podobě a s ohledem na stávající potřeby společnosti.

„Dům dětí a mládeže Olomouc je největší profesionální zařízení tohoto typu v Olomouckém kraji. Je příspěvkovou organizací, jeho zřizovatelem je Olomoucký kraj. Základní funkcí a posláním je zajišťovat výchovné, vzdělávací, zájmové, tematické rekreační akce, osvětovou činnost, a sloužit pro potřeby mimoškolního a zájmového vzdělávání a naplňovat tak smysluplně volný čas dětí, žáků a studentů, a také dalších zájemců o využití volného času, a to v souladu se zákonem 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělání, s vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání a se zřizovací listinou.“¹⁷ Zaměření činnosti je velice rozmanité, s důrazem na formování osobnosti mladého člověka, na podporu rozvoje jeho přirozených zájmů, potřeb a talentu.

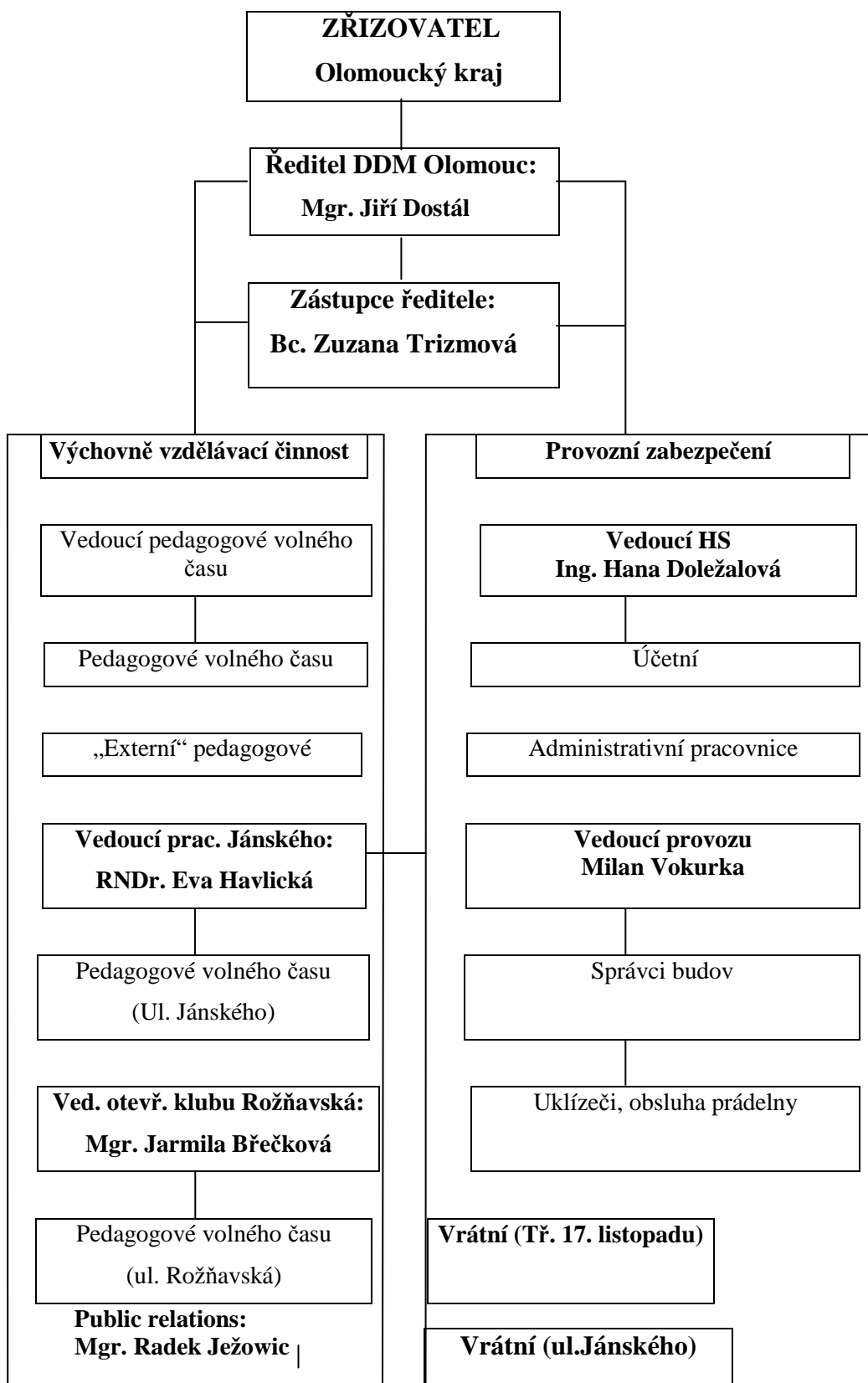
Zařízení si dále klade za cíl: „Vytvářet podmínky pro přípravu a realizaci soutěží vyhlašovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT) a dalších tradičních soutěží s cílem zkvalitnění péče o talentované děti a mládež olomouckého kraje. Ve spolupráci s oddělením mládeže a sportu. Průběžné vzdělávání pedagogických pracovníků zejména v oblasti zájmového vzdělávání a odborné přípravy jako regionální pracoviště pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Národního institutu dětí a mládeže (dále jen NIDM) Praha. Vytváření zázemí pro rozvoj mezinárodní a regionální spolupráce mezi školami a školskými zařízeními Olomouckého kraje ve spolupráci s institutem zabývající se stejnou tematikou.“¹⁸

---

¹⁷ http://www.ddmolomouc.cz/documents/vyrocní_zprava_0809.pdf. str. 5.

¹⁸ DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE OLOMOUC. *Plán práce na školní rok 2008/2009*. str. 4.

2.2 Organizační struktura Domu dětí a mládeže Olomouc¹⁹

¹⁹ http://www.ddmolomouc.cz/dokumenty/vyrocnizprava_0708. str. 9.

2.3 Hospodaření organizace k 31. 12. 2009²⁰

Hospodářská činnost zařízení jako příspěvkové organizace je závislá na dotacích a příspěvcích od zřizovatele. V případě DDM Olomouc je jím Olomoucký kraj, který přispívá ročně na jeho provoz. V těchto příspěvcích jsou zahrnuty náklady na jednotlivé pobočky, turistické základny a ubytovnu. Zařízení vyvíjí i svoji vlastní hospodářskou činnost a to z prodeje vlastních výrobků a pronájmu budov jiným organizacím a spolkům pracujícím s dětmi a mládeží.

Výkaz zisků a ztrát (v tis. Kč na dvě des. místa):

Název položky	Položka číslo	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
Spotřeba materiálu	1	2152,72	140,69
Spotřeba energie	2	1 227,36	185,66
Opravy a udržování	5	1008,19	149,43
Cestovné	6	177,16	
Ostatní služby	8	4 668,53	94,11
Mzdové náklady	9	8 773,06	120,70
Zákonné soc. pojištění	10	2 472,74	38,06
Zákonné soc. náklady	12	150,77	2,24
Ostatní daně a poplatky	16	2,93	0,39
Kursově ztráty	21	4,43	
Jiné ostatní náklady	24	33,81	4,84
Odpisy majetku	25	335,24	49,24
Náklady celkem	31	21 072,76	785,36
Tržby z prodeje služeb	33	6 911,54	
Úroky	46	0,80	
Zúčtování fondů	48	392,73	
Jiné ostatní výnosy	49	19,40	1 107,97
Příspěvky a dotace na provoz	57	13 565,55	
Výnosy celkem	58	20 890,02	1 107,97
Výsledek před zdaněním	59	-182,74	322,61
Výsledek po zdanění	62	-182,74	322,61
Sestavený k 31.12.2009			IČO: 00096792

²⁰ DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE OLOMOUC. Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2009.

2.4 Formy zájmového vzdělávání

Vzdělávání na DDM Olomouc se uskutečňuje těmito formami:

- **Příležitostnou výchovnou formou, vzdělávací a zájmovou činností.**

„Příležitostnou výchovnou, vzdělávací, zájmovou a tematickou rekreační činností nespojenou s pobytem mimo místo, kde Dům dětí a mládeže vykonává činnost pro zájmové vzdělávání.“²¹ Jedná se o formu činnosti, která se uskutečňuje jednorázově nebo v cyklických akcích. Uskutečňuje se během celého roku. Je zaměřena podle druhu (kulturní, sportovní, aj.) a sociálního členění (pohlaví, věk, rodiče s dětmi a handicapované děti.²²

- **Pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činností.**

Tato činnost je pravidelná a probíhá v jednotlivých zájmových útvarech během celého roku. Je určena převážně pro děti a mládež.

- **Táborovou činností a dalšími činnostmi spojenými s pobytem mimo místo, kde Dům dětí a mládeže vykonává činnost pro zájmové vzdělávání.**

DDM Ol. pořádá pravidelně letní a zimní tábory, rekreační pobyty a specializované kurzy (plavání, tanec, lyžování, netradiční sporty, aj.). Tyto aktivity jsou především zaměřeny na zdravý životní styl a komplexní rozvoj všech účastníků.

- **Osvětovou a informační činností, nabídky spolupráce školám.**

Provádí se formou seminářů, odborných školení, výukových programů a konzultací. Všechny tyto programy jsou akreditovány MŠMT ČR a garantem je Národní institut dětí a mládeže. DDM Ol. provozuje svoje vlastní Informační centrum mládeže.

- **Individuální práci, zejména vytvářením podmínek pro rozvoj nadání dětí, žáků a studentů.**

Tato činnost se uskutečňuje převážně v zájmových útvarech formou odborné přípravy nebo individuálního plánu.

- **Otevřené nabídky spontánních činností.²³**

Jedná se především o vytváření prostorových podmínek, zapůjčení materiálu a přípravu neformálních programů.

---

²¹ DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE OLOMOUC. *Výroční zpráva o činnosti ve školním roce 2007/2008*. str. 5.

²² Srov. DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE OLOMOUC. *Výroční zpráva o činnosti ve školním roce 2007/2008*. str. 5.

²³ http://www.ddmolomouc.cz/dokuments/vyrocnizprava_0809. str. 6.

2.5 Zájmové útvary Domu dětí a mládeže Olomouc²⁴

V současné době nabízí DDM Olomouc celou škálu pravidelných zájmových útvarů ve všech svých odděleních.

- **Hudební** (bubnování, flétna, kytara)
- **Příroda** (ochránci přírody, rybářský kroužek, ZOO klub)
- **Sport a tanec** (aerobic, rytmika, pohybová výchova, taneční výchova, sportovní tanec, disco tance, square dance, clogging, step, hip hop, basketbal, cvičení pro rodiče a děti, cyklotrial, florbal, lukostřelba, lyžování, míčové hry, orientační běh, plavání, rehabilitační cvičení, sportovní příprava, šachy, kung-fu, taekwondo, sebeobrana, vodní turistika, stolní tenis)
- **Technika** (auto modelářství, elektrotechnika, letecké modelářství, lodní modelářství, železniční modelářství, elektrotechnika, Práce s PC, plastické modelářství)
- **Výtvarná výchova** (výtvarná výchova, prostorová tvorba, keramika, práce se dřevem, točení na hrnčířském kruhu, tvůrčí fotografie, výtvarný ateliér, výtvarná výchova s PC grafikou, výtvarné hrátky)
- **Ostatní** (dětská televize, dramatika, malá školička pro předškolní děti, kluby mládeže a práce Městského zastupitelstva dětí a mládeže v Olomouci)

2.6 Porovnání obsazenosti a realizace jednotlivých forem zájmové činnosti a vzdělávání pro zájmové útvary DDM a veřejnost v letech 2007/2008 - 2008/2009

Z důvodu neexistence starších dat obsazenosti jednotlivých zájmových útvarů, není možné je porovnat zpětně. Proto pro porovnání uvádíme pouze dva předcházející roky.

2.6.1. Pravidelná výchovná činnost

Vzdělávání v zájmových útvarech (dále jen ZÚ), dlouhodobé kurzy, činnosti v klubech se uskutečňuje v těchto kroužcích: výtvarná výchova (10 kroužků); Sport a tanec (28 kroužků); Hudba (3 kroužky); Přírodověda (4 kroužky); Technika (8 kroužků); Ostatní (6 kroužků)

---

²⁴Srov. DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE OLOMOUC. *Plán práce na školní rok 2008/2009.*

V roce 2007/2008²⁵:

Počet ZÚ	Počet členů	Z toho dětí	Žáci	Studenti	Dospělí
127	1627	327	998	141	161

V roce 2008/2009²⁶:

Počet ZÚ	Počet členů	Z toho dětí	Žáci	Studenti	Dospělí
142	1897	367	1198	130	202

Z předcházející tabulky vyplývá nárůst počtu zájmových útvarů ve školním roce 2008 - 2009 o patnáct nových kroužků, počet nových členů v těchto zájmových útvarech stoupl o 270 zájemců, z toho je o 40 dětí a o 200 žáků více. Počet studentů se zmenšil o 11 členů a počet dospělých naopak vzrostl o 41 členů.

2.6.2 Příležitostná činnost pro zájmové útvary

Mezi příležitostné činnosti patří: výchovné, vzdělávací, zájmové a tematické rekreační činnosti, které DDM připravoval pro členy zájmových útvarů a zájemce z řad veřejnosti (odborná soustředění, výlety, exkurze, vystoupení, výstavy, setkání a účast na soutěžích).

V roce 2007/2008²⁷:

Počet akcí	Víkendových	Počet účastníků	Účastníků vík.	Hodin celkem
172	98	2142	1179	886

V roce 2008/2009²⁸:

Počet akcí	Víkendových	Počet účastníků	Účastníků vík.	Hodin celkem
123	63	1245	627	686

Celkový počet pořádaných akcí v roce 2008 – 2009 se snížil o 49 akcí a zároveň je zaznamenán pokles počtu všech účastníků o 897. Z toho počet víkendových akcí a jejich účastníků se rovněž snížil o 35 akcí a 552 účastníků. Celkový počet strávených hodin poklesl.

²⁵ http://www.ddmolomouc.cz/documents/vyrocn_i_zprava_0809.pdf. str. 13.

²⁶ http://www.ddmolomouc.cz/documents/vyrocn_i_zprava_0809.pdf. str. 14.

²⁷ http://www.ddmolomouc.cz/documents/vyrocn_i_zprava_0708.pdf. str. 12.

²⁸ http://www.ddmolomouc.cz/documents/vyrocn_i_zprava_0809.pdf. str. 14.

2.6.3 Příležitostná činnost pro veřejnost

Výchovně vzdělávací činnosti pro zájemce z řad veřejnosti (odborná soustředění, výlety, exkurze, vystoupení, výstavy, setkání a účast na soutěžích).

V roce 2007/2008²⁹:

Počet akcí	Víkendových	Počet účastníků	Účastníků vík.	Hodin celkem
612	62	24 226	17 955	727

V roce 2008/2009³⁰:

Počet akcí	Víkendových	Počet účastníků	Účastníků vík.	Hodin celkem
185	51	13 821	6 577	767

Celkový počet akcí pro veřejnost se v roce 2008 – 2009 radikálně snížil téměř o dvě třetiny. Počet všech účastníků poklesl během roku o polovinu. Také počet víkendových akcí a účastníků v daném roce velmi poklesl. Počet strávených hodin v celkovém objemu všech akcí ovšem předčil rok 2007 – 2008 v plné míře.

2.6.4 Akreditované programy Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky pro pedagogy, pracovníky s dětmi a mládeží, a další činnosti

Jen ve zkratce uvádíme některé programy: Artefiletika, Kdo si hraje, nezlobí, Pedagog v bludišti paragrafů, Přeskoč, přelez, Právník radí „Jak na tábory!“, V prašanu i na ledě, Internetová školička pro seniory, Outdoorové semináře na zakázku.³¹

Porovnání akcí, seminářů a výukových programů:

V roce 2007/2008³²:

Počet akcí	O víkendech	Účastníků	Počet hodin
276	5	5 742	611

²⁹ http://www.ddmolomouc.cz/documents/vyrocn_i_zprava_0708.pdf. str. 12.

³⁰ http://www.ddmolomouc.cz/documents/vyrocn_i_zprava_0809.pdf. str. 14.

³¹ Srov. http://www.ddmolomouc.cz/documents/vyrocn_i_zprava_0708.pdf. str. 15.

³² http://www.ddmolomouc.cz/documents/vyrocn_i_zprava_0708.pdf. str. 15.

V roce 2008/2009³³:

Počet akcí	O víkendech	Účastníků	Počet hodin
244	5	6 400	610

Počet akreditovaných programů v letech 2007 – 2009 byl celkem vyrovnaný, jak co do počtu akcí, tak i všech účastníků. V počtu celkových strávených hodin se tyto dva roky téměř shodují.

2.6.5 Soutěže vyhlášené Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky

DDM Olomouc byl pověřen ekonomickou a organizační realizací okresních a krajských předmětových soutěží a olympiád pořádaných v okrese Olomouc a jejich koordinací. Soutěže se týkají pěveckých, výtvarných, dramatických, přírodovědných, matematických, technických a dalších činností.³⁴

V roce 2007/2009³⁵:

Počet soutěží	Počet účastníků	Průměr účastníků
49	6 845	140

V roce 2008/2009³⁶:

Počet soutěží	Počet účastníků	Průměr účastníků
48	25 981	541

Celkový počet vyhlášených soutěží v daných letech se téměř shoduje. Co je však velmi zajímavé, vzrostl několikanásobně celkový počet účastníků a tím i celkový průměr na jednotlivé soutěže a olympiády.

2.6.6 Přehled pobytových akcí

Mezi tyto aktivity patří zejména činnosti spojené s pobytem mimo Dům dětí a mládeže Olomouc, kde vykonává svoji hlavní zájmovou činnost (např. pobytové akce pro rodiče s dětmi na podporu jejich soudružnosti, odborná soustředění, rekreační pobyty pro širokou veřejnost se zaměřením na zdravý životní styl).

³³ http://www.ddmolomouc.cz/documents/vyrocnizprava_0809.pdf, str. 17.

³⁴ Srov. http://www.ddmolomouc.cz/documents/vyrocnizprava_0708.pdf, str. 15.

³⁵ http://www.ddmolomouc.cz/documents/vyrocnizprava_0708.pdf, str. 15.

³⁶ http://www.ddmolomouc.cz/documents/vyrocnizprava_0809.pdf, str. 17.

V roce 2007/2008³⁷:

Počet akcí	Počet účastníků	Počet dnů celkem
45	736	108

V roce 2008/2009³⁸:

Počet akcí	Počet účastníků	Počet dnů celkem
16	394	47

Zřejmě malý zájem o tuto pobytovou aktivitu vedl k rapidnímu snížení zájmu. Z tabulky je patrné, že celkový počet pořádaných akcí se snížil více jak o polovinu a tím i počty pobytových dnů a účastníků celkem.

2.6.7 Přehled o účasti na táborech

Jedná se o akce, které svým rozsahem překračují delší dobu, než je pět kalendářních dní, akce pořádané na turistických základnách, stanových táborech, cyklotáborech apod.

V roce 2007/2008³⁹:

Počet akcí	Počet účastníků	Počet dnů celkem
43	1231	323

V roce 2008/2009⁴⁰:

Počet akcí	Počet účastníků	Počet dnů celkem
38	854	262

Celkový počet pořádaných táborů se v průběhu roku 2008 – 2009 zúžil, zároveň poklesl počet účastníků a dnů celkem. Užší výběr táborových pobytů, zcela jistě vykompenzovala jejich bohatá táborová činnost.

2.6.8 Přehled o účasti na městských táborech

Městský tábor jako forma výchovné činnosti v průběhu pracovních dnů o letních a školních prázdninách se zaměřením na volnočasové a spontánní aktivity.

³⁷ http://www.ddmolomouc.cz/documents/vyrocn_i_zprava_0708.pdf. str. 16.

³⁸ http://www.ddmolomouc.cz/o-nas/documents/vyrocn_i_zprava_0809.pdf. str. 18.

³⁹ http://www.ddmolomouc.cz/o-nas/documents/vyrocn_i_zprava_0708.pdf. str. 16.

⁴⁰ http://www.ddmolomouc.cz/o-nas/documents/vyrocn_i_zprava_0809.pdf. str. 18.

V roce 2007/2008⁴¹:

Počet akcí	Počet účastníků	Počet dnů celkem
2	48	10

V roce 2008/2009⁴²:

Počet akcí	Počet účastníků	Počet dnů celkem
7	136	30

Z uvedených údajů můžeme zaznamenat celkový nárůst zájmů o daný typ služby. Počet konaných městských táborů se navýšil více jak dvakrát, stejně tak i počet všech účastníků a strávených dnů.

2.7 Ostatní aktivity DDM Olomouc⁴³

2.7.1 Mezinárodní aktivity

Mezi velmi úspěšné aktivity patřil v rámci mezinárodní aktivity realizované s OS Unitec Games ČR, pobyt 30 sbrských dětí a jejich vedoucích na turistické základně (dále jen TZ) Ochoz u Konice. Celý pobyt zrealizoval Dům dětí a mládeže pod záštitou Krajského úřadu Olomouckého kraje.

2.7.2 Informační centrum pro mládež

Založení informačního centra pro mládež (ICM) které poskytuje informace v oblastech vzdělávání, práce, nadace a granty, stát a společnost, mezinárodní programy, sociálně problémové jevy, sociální péči, volný čas a cestování. Pro lepší dostupnost centra bylo přestěhováno do prostor na Janského ulici.

⁴¹http://www.ddmolomouc.cz/o-nas/documents/vyrocnizprava_0708.pdf. str. 16.

⁴² http://www.ddmolomouc.cz/o-nas/documents/vyrocnizprava_0809.pdf. str. 18.

⁴³Srov. http://www.ddmolomouc.cz/o-nas/documents/vyrocnizprava_0708.pdf. str. 18.

2.7.3 Videostudio

V oddělení techniky umožňuje zaznamenávat postupy a výstupy zajímavých a v praxi použitelných zájmových činností pro všechny zájemce. Zde vyrobené dokumenty se staly trvalým zdrojem informací pro všechny zájemce o tuto službu.

2.7.4 Mini ZOO

Mini ZOO slouží dětem k seznámení se s domácími mazlíčky, s drobným zvířectvem, ale i spoustou exotických zvířat a je využíváno jako výukové centrum pro MŠ, ZŠ a ŠD.

2.7.5 Další činnosti

Mezi další činnosti patří poradenská činnost, půjčovna lyží, zapůjčování prostor, granty a projekty, soutěže MŠMT ČR⁴⁴

---

⁴⁴Srov. http://www.ddmolomouc.cz/o-nas/documents/vyrocní_zprava_0809.pdf. str. 19.

3 Letní etapová hra pro prázdninové tábory Domu dětí a mládeže Olomouc

3.1 Organizace letního tábora a letní etapová hra

„Prázdninovou táborovou činností rozumíme organizovanou činnost s dětmi, mládeží i s rodiči a dětmi, provozovanou v době dlouhodobého volna – tj. o letních, jarních či vánočních prázdninách. Doba trvání tábora je zpravidla delší než pět dnů.“⁴⁵

„Hra má kouzelnou moc, podmaňuje si člověka tak silně, že zapomíná na ostatní svět. A jak je ponořen do herní činnosti, odkládá masku, která mu jindy zakrývá tvář, jeho já se ukazuje bez přetvářky, takové jaké je ve skutečnosti.“⁴⁶

3.1.1 Hra a její význam

Hra má komplexní formativní vliv na charakter, zvláště u dětí a mládeže. Hra sama o sobě přináší spoustu hodnot i bez přispění vedoucího. Rozvoj síly, obratnosti, vytrvalosti se buduje především při pohybových hrách. Nesmíme také opomenout morální stránku, která při správném výchovném působení má obrovský význam pro celou společnost. Správně řízené hry vychovávají děti a mládež ke komplexnímu rozvoji jedince. „Hry jsou součástí všech druhů a typů činností ve výchově mimo vyučování, v odpočinkových a rekreačních činnostech však mají nezastupitelné místo. Mohou působit na rozvoj všech stránek osobnosti a podle svého charakteru ovlivňují biologický, psychický i sociální rozvoj jedince. Podněcují pohybovou aktivitu, umožňují nenásilné získávání zkušeností, nových poznatků, dovedností a rozvíjení schopností. Většinou jsou doprovázeny kladnými city, přinášejí vzrušení a radost, umožňují odreagování napětí a negativních emocí. Podílejí se na utváření charakterových a volných vlastností. Protože probíhají většinou ve skupinách nebo ve dvojicích, mají též významnou úlohu při socializaci. Učí děti zapojit se do skupiny, podřídit se pravidlům hry a osvojovat si pravidla sociálního soužití.“⁴⁷

---

⁴⁵ PÁVKOVÁ, J. *Pedagogika volného času*. Praha : Portál, 2002. str. 124.

⁴⁶ ZAPLETAL, M. *Hry v přírodě*. Praha : Olympia, 1987. str. 50.

⁴⁷ PÁVKOVÁ, J. *Pedagogika volného času*. Praha : Portál, 2002. str. 89.

3.1.2 Herní desatero

Několikaleté zkušenosti s přípravou a realizací her nás vedly k sestavení herního desatera. Toto desatero je určeno pro všechny vedoucí táborů, kteří chtějí mít vše pod kontrolou a precizně připravené. Při částečném dodržování těchto pravidel bude zajištěna spokojenost všech zúčastněných, jejich bezpečnost a dobrý pocit ze hry.

1. Bezpečnost při hrách
  - provést nutná opatření k zamezení úrazu, nebo jeho snížení na minimum
2. Dobrá organizace hry
  - cílem každého organizátora je vybrat správnou hru pro vhodný čas a vhodné prostředí
3. Jasná a srozumitelná pravidla her
  - srozumitelně a jasně vyložit pravidla hry, zajistit spravedlivé rozhodování, po hře je důležité ihned provést hodnocení
4. Správná a vhodně načasovaná motivace
  - motivací se rozumí hra, která je založená na vyprávěném, nebo čteném příběhu, skutečné události, historii, ideální načasování je těsně před samotnou hrou, aby děti měli ještě v živé paměti celý příběh
5. Družstva musí být výkonnostně vyrovnaná
  - při sestavování družstev dbejte na věkově a výkonnostně vyrovnaná družstva (oddíly)
6. Časová rezerva při změně počasí
  - důležité je mít vždy na paměti případnou změnu počasí a s tím časovou ztrátu pro případnou změnu herního plánu
7. Ochrana přírody
  - dodržovat základní pravidla při pobytu v přírodě, neodhazovat odpadky, po skončení her po sobě vždy uklidit
8. Nikdy „nestírejte“ dítě, které prohrálo. Povzbuďte ho!
  - i když se některým dětem při hře nedaří, motivujte je do další činnosti, bude vám za to vděčné
9. Děti hrají čestně, pravdomluvně a fair-play.
  - hra má velmi všestranný formativní charakter, pro dobrého pedagoga je vynikajícím výchovným prostředkem
10. Sestav si svoji vlastní kartotéku her
  - každý správný organizátor her by měl mít v zásobě dostatečný počet her pro jakoukoli příležitost

3.1.3 Organizační a finanční zabezpečení letního tábora

Cena tábora se odvíjí od typu, délky a materiální náročnosti tábora. Jiná cena tábora bude při použití vlastní základny a jiná při použití pronájmu od jiné organizace nebo sdružení. Při propočtech se musí zohlednit všechny tyto alternativy a stanovit takovou cenu, která bude adekvátní danému typu. DDM Olomouc při organizaci letních pobytových táborů využívá dotací, získaných od svého zřizovatele formou projektů. Využití takto určené dotace, dokáže snížit celkovou cenu pobytu.

Kalkul celkové částky vybírané na táborový pobyt:

Použité na:	celkem	osoba
Stravné (celkem 200,- Kč/osoba/den)	102 200,- Kč	1 700,-
Doprava autobusem (25,- Kč/km/80 km)	4 000,- Kč	70,-
Pronájem areálu (60,- Kč/osoba/noc)	30 660,- Kč	550,- Kč
Ostatní materiál (materiál na hry, pomůcky)	30 000,- Kč	500,- Kč
Ostatní (vstupné: Bouzov, Javoříčko, Mladeč)	10 950,- Kč	180,- Kč
Cena za osobu/tábor		3 000,- Kč
Celková suma/tábor (60dětí X osoba/tábor)	180 000,- Kč	

Tento projekt je určen pro stanovou základnu s kapacitou šedesáti dětí ve věkovém rozmezí jedenáct až patnáct let. Od počtu dětí se odvíjí počet vedoucích, kuchařek, pomocných sil, hospodáře a zdravotníka. Celkový počet dětí bude rozdělen na šest oddílů o celkovém počtu deseti dětí v oddíle. Ke každému takto vytvořenému oddílu bude potřeba jeden pedagog. Stravu zajistí dvě profesionální kuchařky (znalost norem pro velký počet dětí, skladbu stravy a její vyváženost, pitný režim a atd.). Pomáhat při přípravě stravy budou dvě pomocné síly. Zajištění stravy bude šestkrát denně formou tří teplých jídel a tří svačin ve studené kuchyni. Pitný režim bez omezení bude zajištěn ve formě várníc, které budou přistaveny v táborové jídelně.

Z uvedených skutečností vyplývá, že tento tábor bude personálně zajištěn jedním hlavním vedoucím, šesti oddílovými vedoucími, zdravotníkem, hospodářem a čtyřmi pracovníky stravování.

Velmi důležité je, aby všechny osoby, které se pohybují v kuchyni, disponovaly platným zdravotním průkazem. Další důležitou zásadou je nahlášení pobytové akce hygienické stanici s určením přesného místa pobytu a termínu konané akce. Pravidel pro pořádání letních pobytových táborů je celá řada. DDM Olomouc má zpracovanou kompletní metodiku pro

pořádání táborů, kterou předkládaný projekt zohledňuje. Dům dětí a mládeže Olomouc pořádá akreditované kurzy pro vedoucí letních pobytových táborů, které obsahují kompletní informace k dané problematice.

3.1.4 Denní rozvrh

8:00 – budíček

8:00 – 8:30 – ranní hygiena

8:30 – 9:00 – snídaně

9:00 – 10:30 – dopolední zaměstnání I.

10:30 – 10:45 – svačina

10:45 – 12:00 – dopolední zaměstnání II.

12:00 – 13:00 – oběd

13:00 – 14:00 – odpolední klid

14:00 – 15:30 – odpolední zaměstnání I.

15:30 – 15:45 – svačina

15:45 – 18:00 – odpolední zaměstnání II.

18:00 – 19:00 – večeře

19:00 – 21:00 – večerní zaměstnání

21:00 – 21:30 – druhá večeře

21:30 – 22:00 – večerní hygiena

22:00 – večerka

3.2 Námět letní etapové hry

Námětově nás inspirovala kniha od Matthewa Reillyho Zlatý kámen. Podle této knihy jsem napsal námět letní etapové hry (dále jen LEH) Boj o závěrný kámen z Velké pyramidy. Závěrný kámen existoval v dávných dobách faraonů a měl chránit zemi před účinky tzv. rotace Taurusu. Byl obestřen spoustou tajemství, záhad a nevysvětlených událostí.

Legenda praví, že jednou za čtyři tisíce let vznikne na Slunci velká erupce, jejichž obrovská energie spálí celou zemi. Proti tomu má sloužit závěrný kámen na Velké pyramidě. Kámen byl sestaven z ryzího zlata a kolem jeho obvodu jsou vyryty neznámé texty, které podle dnešních odborníků, nepocházejí z našeho světa. Závěrný kámen na velké Chefuvově (Cheopsově) pyramidě měl výšku asi dva metry a vydržel na vrcholku jen několik let. Poté byl sňat a odvezen neznámo kam posledním z faraonů. Jedním z posledních panovníků, kterému se

podářilo vlastnit celý kámen byl sám Alexandr Veliký, který jej nechal z bezpečnostních důvodů rozřezat na sedm dílů. Díly ukryl na sedmi místech světa. Těmi místy se stalo Sedm divů světa. V jejich útrobách ukryl jednotlivé kameny, které měly zabránit jejímu zneužití. Celý závěrný kámen byla vlastně malá pyramida, která byla vodorovně rozřezána na 7 stejných dílů. Poslední díl tvořila malá pyramidka, která se nazývala „pyramidionka“. Jejím středem prochází dutý otvor, který byl vyplněn soustavou zrcadel z broušených diamantů na odvrácení sluneční energie. Zrcadla byla sestavena tak, aby pohltila celou energii.

Legenda praví, že ten, kdo sestaví všechny kameny na jejich původní místo (v období dalšího Taurusu), získá neomezenou moc nad celým světem. Proto řada mocností rozhodne vyslat své tajné expedice, aby získala zlaté kameny jen a jen pro sebe.

V protikladu se postaví skupinky archeologů z celého světa, které snaží získat co nejdříve všechny kameny pro sebe a tím zachránit celý svět před zničením. Musí ale rozluštit záhady sedmi divů světa, rozluštit starodávné texty, bojovat s nejrůznějšími silami zla a smrtelnými pastmi, které sestavili jejich stavitelé a které jim stojí v cestě.⁴⁸

3.2.1 Popis a motivace

LEH začíná rozdělením dětí do oddílů, které budou představovat archeologické skupiny. Každý oddíl představuje skupinu archeologů, odvážlivců, kteří musí získat všech 6 kamenů a sestavit závěrný kámen z Velké pyramidy. Hra je rozdělena do sedmy celků. Každý celek představuje jeden herní den. Děti plní jednotlivé hry a získávají body. Podle výsledného počtu bodů získají na konci každého dne jeden závěrný kámen. Jednotlivé herní dny LEH probíhají v různých částech světa. K lepší orientaci nám poslouží mapa světa, která bude vyvěšena na společné nástěnce a po ní se budou jednotlivé oddíly přesouvat. Každý den jiný světadíl, každý den jiné místo.

Před začátkem každé hry přečtou vedoucí jednotlivých oddílů krátký úryvek z kultovní knihy Matthewa Reillyho *Zlatý kámen*, jako motivaci. Tento úryvek slouží k seznámení se s dějem a jako úvod k jednotlivým hrám.

---

⁴⁸ Srov. REILLE, M. *Zlatý kámen*. Praha : Klokan, 2006. str. 3.

3.2.2 Výchovné cíle

Hlavní cílem pro jednotlivé oddíly je získat co nejvíce bodů, aby se jim podařilo sestavit Závěrný kámen do Velké pyramidy. Bojují za lepší svět. Za svět bez zla, za přežití celé civilizace. To je cíl, který se týká LEH jako takové. Hlavním cílem je ovšem cíl výchovný. Děti se učí společně spolupracovat. Učí se kooperativnímu jednání v jednotlivých skupinách (oddílech), kdy se musí spolehnout jeden na druhého a důvěřovat si. Navzájem mezi sebou komunikují a snaží se prosadit svůj vlastní názor. Nebo naopak z něho ustoupit v zájmu celku. Velkou rolí zde hraje kamarádství, důvěra a spolupráce. Všichni musí tzv. „táhnout za jeden provaz“, aby se jim dílo podařilo. Nedílnou součástí této CTH je i environmentální výchova. Výchova k lásce, k přírodě, k jejím kořenům a ekologii vůbec. Během celé hry „procesují“ spoustu zemí a kontinentů. Poznají něco málo z kultur jiných národů, jejich zvyky a historii.

3.2.3 Hodnocení jednotlivých her

Hodnotí se jednotlivé hry LEH, které děti plní v průběhu celého tábora. Způsob hodnocení vychází z obodování jednotlivých her sérií bodů. Po oddílech se body sečtou za celý den a zapíší se. Dále za každý den dostane oddíl podle počtu získaných bodů jeden zlatý kámen pyramidy. Bodování jednotlivých her se musí nastavit tak, aby jednotlivé oddíly mohly společně dojít na závěr LEH alespoň se stejným, nebo přibližně stejným počtem bodů. Na konci tábora by měl každý z oddílů mít šanci celou LEH vyhrát závěrečnou hrou, ve které by nastavené body měly být na takové výši, že i poslední oddíl s nejméně body má šanci vyhrát. Oddíl, který získá v poslední hře nejvíce bodů, získá sedmý, právě závěrečný Závěrný kámen, kterým uzavře pyramidu a vyhrává celou LEH.

3.3 1.DEN: VÝBĚR

Věková skupina: 11-15 let, **Časová náročnost:** 3-4 hod., den,

Pomůcky k jednotlivým hrám: lana, šátky, provazy, kotlík, sirky

Možná rizika: Dbát zvýšené pozornosti při řezání dřeva a zakládání ohně.

Účel a charakteristika:

Cílem úvodní hry je zvolení vedoucích jednotlivých expedic. Tito „šéfové“ budou mít za úkol komunikaci s oddílovými vedoucími, předávání informací o průběhu LEH, být jejich morální oporou a atd. Zároveň budou mít právo dvou hlasů při všech hrách.

Jednotlivé oddíly budou postupně plnit tři různé úkoly. Kdo z hráčů získá nejvíce bodů ze všech tří úkolů, stává se vedoucím archeologické skupiny a má právo vést svoji skupinu až do konce tábora.

Motivace hry:

„Naším vedoucím týmu byl zvolen North. Nikdo o něm moc nevěděl. Měli jsme jen kusé informace: pětatřicet let, absolvent university na Trinity College v Dublinu, obor historie, absolvoval vojenský výcvik v nejelitnější speciální jednotce na světě, stal se třetím nejlepším vojákem na světě (podle americké vojenské zpravodajské služby), třebaže nebyl národností Američan, V roce 1995 se ztratil ze scény, ale až donedávna.

Stál před námi vysoký urostlý voják ve vynikající kondici, lehce prošedivělé skráně mu dávali vzezření inteligentního a váženého profesora středních let, modré oči zářili energií a odhodláním, oblečením ani zdaleka nepřipomínal vojáka, měl na sobě pevnou kostkovanou bundu, roztrhané rifle a na nohou pevné okované boty, prostě klasicky vzdělaný historik a voják, právě ta kombinace, která je potřeba na tento druh mise.“⁴⁹

Pravidla jednotlivých her ke zvolení vedoucích jednotlivých expedic:

KLASICKÁ KIMOVKA

Místo: táborová prostranství/ den

Pomůcky: seznam tábornického vybavení s 20 položkami (batoh, ešus, šátek, spacák, příbor, aj.)

---

⁴⁹ Srov. REILLE, M. *Zlatý kámen*. Praha : Klokan, 2006. str. 5.

Připravíme přibližně dvacet různých věcí z tábornického vybavení a sepíšeme je. Připravené seznamy přečteme jednou (možné i dvakrát) všem účastníkům soutěže. Budoucí archeologové si nesmí nic psát. Po přečtení seznamu musí jednotlivé oddíly nastoupit do dvanácti minut na táborové náměstíčko, kde se bude kontrolovat obsah jednotlivých tábornických výbav. Za každou zapomenutou nebo přebývajících věcí se připočítává jednotlivci 10 trestních sekund. Jednotlivá pořadí se určí podle dosaženého čistého času, plus trestních sekund.

Varianta do místnosti:

Místo na táborové náměstíčko si táborníci nastoupí v klubovně nebo společenské místnosti. Bodování zůstává nezměněno.

DŘEVORUBECKÁ ETAPA

Místo: táborové prostranství, les/den

Pomůcky: sekery, pily (podle počtu družstev)

Základem této hry je příprava dřeva na zahajující táborák. Jednotlivé kůly musí mít předem stanovenou délku (1m plus minus 5cm). Kontrola se provádí předem připravenou šablonou. Průměr jednotlivých dřev nesmí být větší než 20cm a menší než 10cm. Ke kontrole používáme šablony z papírové lepenky s vystřiženým daným průměrem. Pořadí jednotlivých členů se určí podle počtu připravených kulatin. Dřevo musí být suché. Každý z účastníků má k dispozici pilu a sekuru. Vyhrává to družstvo, které má připravený svůj táborák jako první.

Varianta do místnosti:

Místo dřev nasbíráme klacíky a šablony přizpůsobíme jejich velikosti. Ohniště postavíme na bezpečném místě a dovnitř vložíme svíčku jako imitaci ohniště.

ČÍSLA

Místo: louka, les/den

Pomůcky: barevný papír, tužka, nůžky

Každý jednotlivec dostane přiřazené číslo napsané na kartičce od 1 do 5. Spolu s tímto číslem obdrží tři barevné „životy“ (kartičky jedné barvy). Určíme a vymežíme předem stanovený herní prostor o stranách sto krát sto metrů (možnost přizpůsobit podle počtu hráčů). Herní území by mělo skýtat spoustu přirozených úkrytů (lesní prostor). Úkolem hráčů je nalézt, chytit a získat od svých protivníků co nejvíce životů. Vyšší číslo bere život číslu nižšímu, jednička je vyšší než

pětka a při setkání dvou stejných čísel se rozejdou bez ztráty životů (smírem). Každý hráč může sebrat svému protivníkovi pouze jeden život, prozrazování jednotlivých čísel hráčů je zakázané. Na závěr hry se sečtou životy, které jednotlivci „ulovili“ a vyhlásí se vítěz z největšího počtu získaných životů.⁵⁰

Varianta do místnosti:

Stejné organizační zajištění jako při hře venku. Možnost využití celé budovy tábora, chodby, schodiště, sociální zařízení, pokoje, které předem určí. Dbáme zvýšené opatrnosti.

Poznámka:

Hráči, kteří dosáhli nejvyššího počtu bodů v jednotlivých oddílech, se stávají vedoucími archeologických skupin. Sečteme body jednotlivců v jednotlivých oddílech a vyhodnotíme nejlepší oddíly dne.

Je nutné přidělení bodů i těm posledním dětem, aby neztratili kontakt v průběhu celé LEH s ostatními a neztratili motivaci k dalším hrám.

Bodování:

1. Oddíl.....600 bodů
2. Oddíl.....500 bodů
3. Oddíl.....400 bodů
4. Oddíl.....300 bodů
5. Oddíl.....200 bodů
6. Oddíl.....100 bodů

PŘÍDĚLENÍ 1. ZÁVĚRNÉHO KAMENE NA ZÁVĚR PRVNÍHO DNE.

3.4 2. DEN: KOLOS

Věková skupina: 11-15 let, **Časová náročnost:** 5-6 hod.,

Pomůcky k jednotlivým hrám: lana, šátky, provazy, kotlík, sirky

Místo: louka,les/den

---

⁵⁰ Srov. ČÁLEK, F. *Zlatý fond her*. Praha : Mladá fronta, 1990. str. 97.

Účel a charakteristika:

Účastníci výpravy pronikají do nitra hory kdesi mezi Etiopií a Súdánem. Hledají hlavu vytvořenou z bronzu boha slunce Héliá, ve které má být podle legendy ukryta jedna z částí Závěrného kamene. Proniknou do pocitu nevidomých a vcítit se do jejich každodenního boje o překonávání překážek.

Motivace:

„Obrovská bronzová socha boha slunce Héliá, která se tyčila rozkročená nad přístavem Mandriky na ostrově Rhodos měla chránit přístav. Při své výšce přes třicet metrů, byla v té době nejvyšší sochou, kterou vytvořily lidské ruce. Měla podobu boha slunce Héliá, kterého uctívali Egypťané. Obyvatelé Rhodosu tuto sochu stavěli celých dvanáct let. Byla vztyčena na oslavu vítězství nad Makedonci, kteří obléhali ostrov celé dva roky. Socha však byla po necelých šedesáti letech zničena zemětřesením a nikdy se ji už nepodařilo obnovit. Devět století se trosky povalovaly kolem pobřeží, než postupně byly rozřezány a odvezeny. Mezi jinými i hlava, která zmizela neznámo kam. Hlavu velkého kolosu už nikdo nikdy nespátřil, až donedávna.“

Průběh hry:

Jednotlivé archeologické týmy mají za úkol najít v nitru hory ukrytou hlavu boha Héliá. Musí nastoupit nebezpečnou cestu temnými tunely plnými nástrah, pastí a různých léček. Celá cesta musí probíhat bez sebemenšího náznaku světla, ve tmě (všichni členové expedice budou mít zavázané oči z výjimkou vedoucích). Všichni členové skupiny jsou nuceni spolupracovat. Jednotlivec nemá šanci uniknout.

Vedoucí archeologických skupin dostanou přesné pokyny o trati a jednotlivé pomůcky ke hrám. Jako jediní budou vidět a koordinovat celou svoji skupinu během průběhu jednotlivých her. Hráči se během přesunů musí držet za ruce, aby se sebou neztratili kontakt.

Příklady úkolů:

1. trasa – přejít úzkou lávkou přes potok
2. trasa – natrhat přírodní bylinky na čaj a čaj uvařit v kotlíku
3. trasa – přejít lanový most (dvě napnutá lana nad sebou)

4. trasa – sešplhat po laně asi ze čtyřmetrové výšky (lano by nemělo dosahovat až k zemi, ale mělo by končit asi metr nad zemí, kvůli doskoku do neznáma), dbáme na bezpečnost a měkký dopad

5. trasa – řeší společně zašifrovanou zprávu (šifra musí být navržena tak, aby se dala vyluštit pouze hmatem)

6. trasa – přeplavání vodní plochy o délce 50 metrů

7. trasa – přenos zraněného vedoucího skupiny na vzdálenost 200metrů za pomoci vyrobených nosítek, kdy vedoucí řídí směr celé skupiny během přesunu

8. trasa – pomoci nataženého lana vyšplhat šikmou stráň či kopec (samozřejmé jištění shora!)

Varianta do místnosti:

1.trasa – přejít po namalované čáře

2.trasa – uvařit sypaný čaj v kuchyni na vařiči

3.trasa – přejít po židlích určitou vzdálenost

4.trasa – jeden zhyb na hrazdě

5.trasa – zůstává stejný úkol

6.trasa – přenesení ešusu plného vody na hlavě bez pomoci rukou

7.trasa – úkol zůstává stejný, jen trasa je vedena po budově

8.trasa – přetahovaná mezi jednotlivými družinami

Poznámka:

Jednotlivé trasy mají časový limit. Při nesplnění limitu vypadává jeden člen družstva a následuje časová penalizace. I přes vyřazení jednoho člena družstva, musí jeden ze zbývajících členů projít trať dvakrát (několikrát) za vyřazené druhy.

Bodování:

1. Oddíl.....600 bodů

2. Oddíl.....500 bodů

3. Oddíl.....400 bodů

4. Oddíl.....300 bodů

5. Oddíl.....200 bodů

6. Oddíl.....100 bodů

PŘÍDĚLENÍ 2. ZÁVĚRNÉHO KAMENE NA ZÁVĚR DRUHÉHO DNE.

3.5 3. DEN: MAJÁK

Věková skupina: 11-15 let, **Časová náročnost:** první etapa – 2hod., druhá etapa 2hod.

Pomůcky k jednotlivým hrám: Busoly, staré květináče, temperové barvy, štětce, papír, tužky, krepový papír, provázek, nůžky, lopatky

Místo: les, volné prostranství/den

Účel a charakteristika:

Hledání druhé části závěrného kamene ukrytého v majáku. Hra se skládá ze dvou částí. V první části mají hráči za úkol podle kartiček s napsanými azimuty najít a vykopat přesně daný počet keramických artefaktů (mohou to být např. staré květináče, které popíšeme barvami a rozbijeme kladívkem). Na nádobách jsou namalované zprávy, které jsou zašifrované jednoduchými šiframi. Družstva musí získat celý text z jednotlivých nádob a kompletně ho přeložit. Druhá část je po přeložení textu zavede (opět podle azimutu) k vytýčenému cíli cesty, kde bude ukrytý obrázek Majáku na ostrově Faros. Ten si připíchnou na společnou mapu jako jeden z navštívených divů světa a pochopitelně získají body do CTH. Celá hra je ve své podstatě azimutový závod.

Motivace :

„Našel se starodávný svitek starých Řeků, který bylo velmi těžké rozluštit. V jeho verších je skrytý další úkryt závěrného kamene. Ale pro Vás jsme ho rozluštili a zde je jeho překlad.

طكوي لأن فشش حس سةبئك

طكوي لأن فشش حس سةبئك

طكوي لأن فشش حس سةبئك

طكوي لأن فشش حس سةبئك

س شئ طش سةبئك لآجء

ب شط لآء بةبئك حن فس شط س ص

ج لآش شئ بةبئك فس س ص

„Podstavec přemístěn před vpádem Římanů,

Odvezen do zapomenutého Hamilkarova útulku.

Vydej se po smrtonosném pobřeží Fénicie

Poznámka:

Hra je velmi náročná na přípravu. Proto doporučuji si ji přichystat den předem.

Bodování:

1. Oddíl.....600 bodů
2. Oddíl.....500 bodů
3. Oddíl.....400 bodů
4. Oddíl.....300 bodů
5. Oddíl.....200 bodů
6. Oddíl.....100 bodů

PŘÍDĚLENÍ 3. ZÁVĚRNÉHO KAMENE NA ZÁVĚR TŘETÍHO DNE.

3.6 4. DEN: NÁPISY NA SLOUPECH

Věková skupina: 11-15 let, **Časová náročnost:** první etapa – 95min, druhá etapa 45min.

Pomůcky k jednotlivým hrám: rýsovací karton (10-20 kusů), metrové provázky (20 kusů), psací potřeby pro každého hráče

Místo: les/den

Účel a charakteristika:

Hráči se seznámí se starým Egyptem a z dobou Imhotepa III. Procvičí si hrubou motoriku. Naučí se řešit problémy.

Motivace :

„Byla to neuvěřitelná stavba, zbudovaná jako zrcadlový obraz, kde se vchod a východ podobaly jako vejce vejci. Bolelo mě, že se mým úkolem, vrcholným dílem mého života, stala nutnost tak nádhernou stavbu skrýt před světem. Svou povinnost jsem však splnil. Uzavřeli jsme veliký portál sesuvem půdy. Jen pár starobylých sloupů zůstalo odkryto pozorným očím. Byly zde vyryty starobylé nápisy Imhotepa III., jeho myšlenky a příkazy. Bude potřeba tyto nápisy najít, vyluštit a objevit jeden z dílů závěrného kamene. Všem mnoho štěstí.“⁵¹

---

⁵¹ Srov. REILLE, M. *Zlatý kámen*. Praha : Klokan, 2006. str. 296.

Průběh hry:

Budeme pátrat po nápisech, které zanechal sám veliký Imhotep III.. Nápisy jsou roztroušeny v chrámové oblasti. Jsou zašifrované pomocí jednoduchých šifer. Např. nápisy můžeme psát pozpátku, do sloupců, spojíme všechna slova dohromady, zpřeházíme jednotlivá slova, použijeme morseovu abecedu, aj. Úkolem družstev bude tyto nápisy najít a vyluštit. Nápisy umístíme v nepřehledném terénu. Pro třicet hráčů budeme potřebovat území velké asi 1km². Na tomto území po různu umístíme 10 až 20 Imhotepových nápisů. Každý na samostatné čtvrtce papíru, který upevníme na kmen stromu nebo pařez. Většinu nápisů schováme do roklí a houštin, aby byly viditelné jen z bezprostřední blízkosti. Každý hráč představuje jednoho z hledačů. Vypraví se do stanoveného území a bude tam na vlastní pěst hledat Imhotepovy sloupy. Když některý objeví, opíše si text. Přibližně uprostřed herního území, např. na pasece nebo křižovatce cest, je archeologický ústav akademie věd. Kdo tam přinese neznámý nikým neobjevený text z Imhotepova sloupu, získá zvláštní prémii. Kdo tento nápis rozluští jako první dostane delší body navíc. První část hry, pátrání po nápisech trvá 95 min.. Po této době se všichni hráči stáhnou do akademie věd a mají ještě 45 min. na vyluštění nápisů.

Varianta do místnosti:

Tato hra se dá hrát i za špatného počasí. Dá se hrát v klubovně i v budově. Lístečky zmenšíme na menší formát a schováme je za nábytek, pod stůl, na chodbu za obraz a necháme je trochu povystrčené, abychom hledačům zjednodušili hledání.

Bodování:

1. Oddíl.....600 bodů
2. Oddíl.....500 bodů
3. Oddíl.....400 bodů
4. Oddíl.....300 bodů
5. Oddíl.....200 bodů
6. Oddíl.....100 bodů

PŘÍDĚLENÍ 4. ZÁVĚRNÉHO KAMENE NA ZÁVĚR ČTVRTÉHO DNE.

3.7 5.DEN: VISUTÉ ZAHRADY SEMIRAMIDINY

Věková skupina: 11-15 let, **Časová náročnost:** 12 hod.

Pomůcky: 40 velkých plastových sáčků, 50 m provazu, pětilitrová nádoba s úzkým hrdlem (láhev od okurek), korek, nebo rybářský splávek, odměrka na půl litru vody, černý papír, kancelářské potřeby, petrolejka, potřeby pro splnění úkolů na jednotlivých stanovištích dle vlastního uvážení. Hráči: spací pytel, šátek, tábornická výstroj, zápalky.

Místo: les, volné prostranství/noc

Účel a charakteristika:

Jedna z nejnáročnějších her na táboře. Hra bude trvat celých dvanáct hodin a bude to náročná zkouška fyzických sil a vytrvalosti. Hráči budou překonávat spoustu překážek, útrap a strádání. Sáhnu si na dno svých sil. Budou se muset orientovat v terénu pomocí mapy a busoly.

Námět:

„Žádný ze sedmi divů světa není opředen tolika záhadami jako Visuté zahrady Semiramidiny. Důvod je zcela prostý. Nezůstala po nich jediná stopa. Žádný archeolog i přes největší snahu neobjevil ani jejich základy, ani kousek sloupu, dokonce ani část potrubí pro přítok a odtok vody. Visuté zahrady Semiramidiny jsou zakryté tajemstvím a v průběhu věků se vyvíjejí odhalení do té míry, že většina historiků pochybuje o jejich existenci a pokládají je za výplod fantazie starověkých básníků. Babyloňané jsou známy svojí pečlivostí v zápisech každé události, a přesto se v jejich záznamech nenašla jediná zmínka o zahradách. Až dodnes. Nám se podařilo vypátrat a identifikovat přibližnou polohu zahrad. Uprostřed Visutých zahrad se má nacházet hluboká studna na jejímž dně se ukrývá destička s umístěním další části Závěrného kamene. Studna je ovšem vyschlá a úzká, že se do ní nedá vlézt. Je jediná možnost jak destičku dostat nahoru. Přinést ke studni dostatek vody, nalít ji dovnitř tak, aby vyplavala nahoru.“⁵²

Průběh hry:

Účastníky hry nečekaně vzbudíme přesně o půlnoci. Seznámíme je s námětem hry a pravidly. Hraje se po družstvech.

a) Během půl hodiny si družstva sbalí vše potřebné, opustí tábor a vydá se na první kontrolní stanoviště. Hráči sebou berou spací pytle a další věci na dvacetikilometrový pochod. Mohou si vzít pouze tři malé svačinky, které jim dopředu připravíme a vodu. Ponesou sebou

⁵² Srov. REILLE, M. *Zlatý kámen*. Praha : Klokan, 2006. str. 283.

vodu v plastických sáčkách, pro které si chodí v přípravné půlhodině na předem vyznačené místo, vzdálené od tábora asi 100 m. Místo je osvětlené a hráči zde chodí bez baterek. Každý si může odnést pouze jeden plastický sáček naplněný vodou a pečlivě zavázaný provázkem. Do nashromážděných sáčků naberou družstva tolik vody, kolik uznají za vhodné a kolik si troufnou odnést. Během celé cesty je nesmějí chránit dalším obalem, mohou je nést pouze v ruce nebo jinak svázané. Na první kontrolní stanoviště odejde každé družstvo pod vedením vedoucího (každé družstvo zamíří na jiné místo, které je vzdálené asi 1 km od tábora). Tam jim budou přiděleny další instrukce o postupu napsané černou tužkou na černém papíře. Družstva nesmí použít umělé světlo na jejich přečtení, proto musí počkat do rozednění, až na zprávu uvidí. Čím dříve zprávu přečtou, tím dřív mohou vyrazit na pochod a mají větší šanci dorazit do cíle jako první.

b) Ve zprávě je popis místa druhé kontroly a úkolu, který mají cestou splnit. Trasu ke kontrole si volí každé družstvo samostatně. Není povolen autostop, použití veřejných dopravních prostředků a jiný styk s civilizací. Po splnění stanoveného úkolu čeká účastníky na kontrole nová zpráva s popisem dalšího postupu a úkolu. Takto družstvo postupuje od jedné kontroly ke druhé, až dorazí ke studni.

c) Úkolů by mělo být během celého pochodu 8 – 10, přibližně 2 – 3 na 1 km. Dobrý organizátor si je vymyslí sám podle místních podmínek a místa.

d) Nenajde-li družstvo svoji kontrolu či zprávu na ní, může otevřít obálku „SOS“ (tyto obálky nesou družstva od začátku s sebou a je v nich uložen přesný popis kontrol). Za každou otevřenou obálku se u studny odebírá půl litru vody.

e) Cestou není družstvům dovolen styk s civilizací, což znamená, že si hráči nesmějí kupovat potraviny ani doplňovat pitnou vodu. Mohou používat pouze tu vodu, kterou nesou s sebou.

f) Na poslední kontrole před studnou lze obětovat vodu. Za to pak lze získat zprávu o přesné poloze studny. Za 2 litry vody získáme celou zprávu, za 1,5 litru vody lze získat 4/8 zprávy, za 1 litr 2/8 zprávy a za 0,5 litru 1/8 zprávy. Když družstvo riskuje, získá pouze část zprávy, podle které nemusí studnu najít. Novým dokoupením zprávy podle uvedeného sazebníku lze další část zprávy dokoupit. Zpráva je rozstříhaná na několik částí a jednotlivé osminy si družstvo vytahuje náhodně z obálky.

g) Destička zůstává ve studni jen po dobu jedné hodiny, mezi jedenáctou a polednem. Studnu představuje pětilitrová prázdná nádoba s úzkým hrdlem. Destičku je možno nahradit kouskem korku nebo rybářským splávkem. Družstvo je zachráněno, když se dostane ke studni

mezi 11. a 12. hodinou a přinese tolik vody, aby korek vyplaval až k okraji láhve a některý člen družstva ho mohl vytáhnout ven pouze ústy.⁵³

Co zažijeme:

Družstva podniknou velmi namáhavý a vyčerpávající pochod. Přitom s sebou nesou vodu. Záleží jen na nich, kolik vody cestou spotřebují, aby jim zbylo ještě dost pro záchranu zprávy ze studny. Pochod je ztížen nepohodlnou přepravou křehkých sáčků s vodou a nutností chránit je před poškozením. Kdyby šel člověk sám, jistě by to bylo velmi nepříjemné, ale s partou dětí schopných si navzájem pomoci se to zvládne lépe. Poznají, co je to morální podpora, ověří si udržování kvalitních vztahů a při únavě ve vypjatých situacích zjistí, jak obstojí. Převažujícím pocitem po skončení hry je vědomí společně překonaných útrap a překážek. A ten za to stojí.

Příprava:

Shromáždíme všechny pomůcky. Zkontrolujeme, zda plastické sáčky udrží vodu a neprotékají. Vadné vyřadíme. Podle mapy vytipujeme nejvhodnější variantu celého okruhu. Vymyslíme úkoly pro jednotlivé kontroly a vhodné libreto k nim.

Příprava několik dní předem:

Obejít vyhlédnutou trasu, upřesnit místa kontrol a úkoly přizpůsobit skutečnému prostředí a podmínkám. Dát pozor na to, aby na kontrolách daleko od tábora nemuseli být žádní vedoucí, protože by se tam nestihli přemístit. Vyhlédnout místo, na kterém si družstva budou plnit plastické sáčky vodou. Přizpůsobit obtížnost cesty (hráči budou mít ztížený přesun v noci a po tmě). V neposlední řadě najít pro každé družstvo místo první kontroly tak, aby bylo možno dospat noc a po té ukrýt spacáky, které ráno odnesou vedoucí zpět do tábora.

Před půlnocí:

Připravit místo naplnění sáčků dostatečným množstvím vody, osvětlit jej. Připravit provázky na zavazování vaků.

Bodování:

1. Oddíl.....600 bodů
2. Oddíl.....500 bodů

---

⁵³ Srov. ČÁLEK, F. *Zlatý fond her*. Praha : Mladá fronta, 1990. str. 191.

3. Oddíl.....400 bodů
4. Oddíl.....300 bodů
5. Oddíl.....200 bodů
6. Oddíl.....100 bodů

PŘÍDĚLENÍ 5. ZÁVĚRNÉHO KAMENE NA ZÁVĚR PÁTÉHO DNE.

3.8 6.DEN: ZÁDUŠNÍ CHRÁM KRÁLOVNY HATŠEPSOVI

Věková skupina: 11-15 let, **Časová náročnost:** 4-5 hod.

Pomůcky: Pro každé družstvo sololitová deska formátu A3 nebo jiná tvrdá podložka, 5 čtvrtek A4, lepidlo, 5 válečků plastelíny, smirkový papír (hrubý a jemný), perořezy, jakýkoliv přírodní materiál (dříví, kamínky aj.)

Místo: táborové náměstí, louka/den

Účel a charakteristika:

Účastníci hry si prověří svoji nápaditost, procvičí manuální zručnost při sestavování papírového modelu. Naučí se týmové spolupráci a sebekontroly. Je to vlastně jakýsi návrh nového chrámového objektu, při němž týmy „projektanti“ předkládají návrh řešení některých částí tábořiště a zhotoví realizovatelný model.

Motivace:

Na západním pobřeží Egypta se tyčí pásmo vysokých tmavých hor a z písku pouště se zvedá několik pahorků s rozeklanými obrysy. Prvním z údolí mezi těmito zaprášenými kopci je slavné velké Údolí králů, unikátní soubor záměrně jednoduchých a nenápadných hrobek, kdysi plně naplněných poklady faraonů. I v dnešní době tu nacházejí archeologové každých několik let dosud neznámou hrobku. Na západním břehu stojí jedna s největších záhad starověkého Egypta: zádušní chrám královny Hetšepsovi, jediné ženy, které byla vložena na hlavu koruna Horního a Dolního Egypta a prohlásili ji faraonem.

Chrám je zbudován na rozlehlé skalní planině, která se zařezává do úbočí hory a skládá se ze tří obrovitých teras s kolonádami, které ustupují dozadu jako schodiště bohů, jehož jednotlivé stupně spojuje kolosální rampa. Celý chrám má velikost tří fotbalových hřišť a pyšně se tyčí nad luxorem. Je to jedna z nejunikátnějších staveb na světě. Celý chrám byl vystavěn

rukama starých Egyptanů a za pomoci minimálně techniky. Úkolem jednotlivých družstev bude napodobit architektury tehdejší doby.⁵⁴

Průběh hry:

Hráči jsou rozděleni do jednotlivých družstev. Každé družstvo si zvolí název své „projektové kanceláře“ a dostane pracovní materiál. Mají čtyři až pět hodin času na vypracování návrhu, dokumentace a zhotovení modelu na desce. Tématem, které jim zadáme, mohou být například: táborová kuchyně, vyhlídková věž, vstupní brána, latríny, případně projekt celého tábora.

Po skončení časového limitu uspořádáme výstavku, kde mluvčí jednotlivých „projektových kanceláří“ představí společný výtvor družstva. Každý zástupce družstva má 10 minut na vysvětlení koncepce, popsání modelu a během tohoto času seznámí všechny účastníky hry s tím, jak si jeho tým rozdělil úkoly. Porota uděluje soutěžícím skupinám body, které nezveřejňuje. Řídí se přitom těmito kritérii: realizovatelnost a funkčnost – nejvíce 5 bodů, originalita řešení – nejvíce 3 body za každou část zadání, praktické provedení modelu – nejvíce 5 bodů, a zvláštní body dostanou návrhy s nejlepší dokumentací (max. 5 bodů). Vítězí družstvo s nejvíce získanými body.⁵⁵

Co při hře zažijeme:

Naučíme se pracovat ve skupině, poslouchat názory druhých, akceptovat je a přijímat řešení. Zjistíme, kdo je technické nadání a zručnost účastníků v této oblasti úspěš.

Poznámka:

Týmy by měly realizovat jen ty nejlepší nápady, které budou sloužit po dobu tábora skutečným potřebám celého osazenstva. Přidělením posledního závěrného kamene je pyramidionka úplná. V poslední hře se vztyčí celý jehlan na „Velkou pyramidu“.

Bodování:

1. Oddíl.....600 bodů
2. Oddíl.....500 bodů
3. Oddíl.....400 bodů
4. Oddíl.....300 bodů

---

⁵⁴ Srov. REILLE, M. *Zlatý kámen*. Praha : Klokan, 2006. str. 329.

⁵⁵ Srov. ČÁLEK, F. *Zlatý fond her*. Praha : Mladá fronta, 1990. str. 58.

- 5. Oddíl.....200 bodů
- 6. Oddíl.....100 bodů

PŘÍDĚLENÍ 6. ZÁVĚREČNÉHO ZÁVĚRNÉHO KAMENE NA ZÁVĚR ŠESTÉHO DNE.

3.9 7. DEN: VELKÁ PYRAMIDA

Věková skupina: 11-15 let, **Časová náročnost:** 10 hod.

Místo: les, hodně strmý terén

Pomůcky: Pro každé družstvo 18 expedičních beden (symbolizovaných například krabicemi od bot), mapa, horolezecké lano. Hráči – výzbroj a výstroj pro turistiku.

Místo: les, kopec/den

Účel a charakteristika:

Tato závěrečná táborová hra má formu expedice. Po získání všech částí závěrného kamene se archeologické expedice vypravily k Velké pyramidě, aby přivítaly poslední den Taurusu. Jejich úkolem bude vynést jednotlivé části závěrného kamene až na vrchol a sestavit její špici. Protože neví, jak dlouho budou na cestách, musí se zásobit dostatečným množstvím potravin a vody. Vzít s sebou veškeré vybavení, které by mohly během cesty potřebovat.

Motivace:

„Je to snad jediná stavba na zeměkouli, jejíž jméno zná každý jednotlivý smrtelník. Velká Pyramida. Její rozměry jsou šokující: je sto třicet sedm metrů vysoká a každá stěna jehlanu je dlouhá sto čtyřicet metrů. Po usazení závěrného kamene, jenž se ztratil již ve starověku, by se obnovila dřívější zamýšlená symetrie, protože výška by se zvětšila o tři metry. Hmotnost Velké Pyramidy se odhaduje na dva milióny tun a přitom tato obrovská masa kamene zdaleka není jednolitá. Protkává ji spleť chodeb, komor a průchodů zbudovaných s přesností, nad kterou zůstává stát rozum. Přetrvala faraony a krále, světové války, písečné bouře a zemětřesení. Uctívači Velké Pyramidy přísahají, že vládne řadou nadpřirozených vlastností. V jejím nitru údajně nežijí žádné bakterie. Květiny vypěstované v jejich útrobach prý oplývají neskutečnou životaschopností a krásou. Říká se, že pobyt v Pyramidě uzdravil nespočet nemocných trpících artritidou a rakovinou. Ať už věří člověk čemukoliv, tato umělá hora má v sobě něco, co lidi přitahuje a uvádí do vytržení. Popírá čas a fantazii. Do dnešního dne se

vlastně pořádně neví, jak byla postavena. Je to jediné dílo lidských rukou v našich dějinách, které odolalo zubu času i ničivým silám přírody a jediný ze sedmi divů světa, o němž se ví, že přežil do současnosti. Je to stavba, která nemá sobě rovné na celém světě.⁵⁶

Průběh hry:

Hry se zúčastní jednotlivá družstva. Necháme jim potřebný čas na sbalení věcí na jednodenní túru. Potom všichni odejdou na letiště v „Luxoru“, kde v 9 hodin začíná vlastní hra. Letiště v „Luxoru“ je východiskem všech cest. Odtud družstva zahájí útok na samotný vrchol Pyramidy.

Každá expedice zde dostane:

- jídlo a vodu na celou dobu hry
- 18 expedičních beden, (v některých budou ukryty části závěrného kamene)
- mapu s vyznačeným popisem trasy včetně zakreslení jednotlivých kontrol během postupu

Když jsou jednotlivá družstva vybavena potřebnými věcmi, dají se na cestu. Každé družstvo se snaží postupovat co nejrychleji a být na vrcholu Velké Pyramidy první. Družstva musí při postupu:

- a) Vybudovat základní tábor. Jeho umístění není přesně určeno, nemá však být vzdálen od letiště v Luxoru více než 1 hodinu. Do základního tábora lze nést expediční bedny jakýmkoliv způsobem. Ze základního tábora může družstvo odnést bedny do prvního postupového tábora ještě dopoledne, avšak v 11.30 hodin musí být všichni archeologové zpět v základním táboře. Další postup lze zahájit až v předem určenou hodinu (např. 12.30 hod.)
- b) Ze základního tábora do prvního postupového tábora je nutné vynést všech 18 beden. Jeden člen expedice však může mít u sebe jen jednu bednu. Pro další se musí vracet.
- c) Z prvního do druhého tábora je třeba přepravit 12 beden. I zde platí, že jeden člověk unese jen jednu bednu. Přeprava nesmí mít zahájena dříve, než bude v prvním táboře všech 18 beden.
- d) Z druhého tábora může skupina vyrazit až tehdy, když je v něm všech 12 beden. Na vrchol Velké Pyramidy si berou pouze ty bedny, ve kterých mají ukryté části závěrného kamene.⁵⁷

---

⁵⁶ Srov. REILLE. M. *Zlatý kámen*. Praha: Klokán, 2006. str. 373.

⁵⁷ Srov. ČÁLEK. F. *Zlatý fond her*. Praha: Mladá fronta, 1990. str. 20.

Celou CTH vyhrává to družstvo, které jako první dorazí k vrcholu Velké Pyramidy a vztyčí všechny části závěrného kamene do pyramidinky.

Co zažijeme:

Musíme společně naplánovat spoustu věcí. Kde vybudovat základní tábor, jak rozdělit úkoly a práci. Teď se teprve ukáže, kdo je ochoten vzít na sebe větší díl únavné dřiny, spojené s přenášením „beden“. Málokdo si udrží humor a dobrou náladu při třetí těžké cestě stejnou trasou. Všechny útrapy a strasti jsou ovšem zapomenuty při dosažení vrcholu a sestavení závěrného kamene. Euforie spojená s namáhavou dřinou, ale také intenzivním pocitem sounáležitosti s kolektivem.

Bodování:

1. Oddíl.....600 bodů
2. Oddíl.....500 bodů
3. Oddíl.....400 bodů
4. Oddíl.....300 bodů
5. Oddíl.....200 bodů
6. Oddíl.....100 bodů

3.10 UKONČENÍ LETNÍ ETAPOVÉ HRY

Pro děti připravíme táborovou burzu a táborový obchod. Počet bodů, které jednotlivé oddíly získají, během celé letní etapové hry se převedou na táborové peníze, kurzem 2:1. Dražit budeme imitace šesti velkých pyramid (které jsme získali ještě před začátkem tábora). V táborovém obchůdku si budou děti moci zakoupit některé odměny, sponzorské dary od různých dárců, prezentační předměty, cukrovinky.

Dětem vysvětlíme, jakým způsobem funguje dražba, jak se přihazuje. Pokud se nám bude zdát, že dražba vážne, můžeme najmout některého přihazovače, který bude ceny „špónovat“. Jakmile je všech šest pyramid vydraženo, nastupuje otevření obchůdku až do jeho úplného výprodeje. Ceny jsou rozdány, obchůdek má prázdné regály a to je úplný závěr letní etapové hry.

Závěr

Cílem tohoto bakalářského projektu bylo vytvořit kompletní letní etapovou hru pro zájmové útvary Domu dětí a mládeže Olomouc a přiblížit historii zařízení. Celý projekt je rozdělen na tři části.

První část popisuje založení Domu dětí a mládeže Olomouc (tehdejšího Domu pionýrů) v 50. letech minulého století. Následuje shrnutí jeho výchovně vzdělávací práce jednotlivých oddělení, počty zájmových útvarů, metodickou a ediční činnost. Ze získaných materiálů byla sestavena časová přímka 50., 60., a 70. let. Z důvodů nedostatku a nedostupnosti dat a materiálu se nepodařilo přiblížit 80. a 90. léta, která by co do činnosti byla jistě velmi zajímavá.

Druhá část tohoto bakalářského projektu je věnována současnosti Domu dětí a mládeže Olomouc po roce 1989, jeho současnému stavu, organizační struktuře, hospodářské analýze, přehledu zájmových útvarů, výchovně vzdělávací práci, nabídce volnočasových aktivit, odbornému vzdělávání pro pedagogy volného času, činnostem pro veřejnost a v neposlední řadě také metodickou činností. Je zde přiblížena činnost zařízení se všemi jeho aktivitami na poli volného času. Z důvodu nedostupnosti výročních zpráv z let 80. a dále z let 1990 – 2005 se nepodařilo přiblížit celý vývoj a činnost zařízení. Jistě by bylo zajímavé sledovat jeho vzrůstající aktivitu a možnosti v tržním hospodářství.

Třetí část obsahuje plán letní etapové hry pro zájmové útvary Domu dětí a mládeže Olomouc. Její využití je plánováno na klasický dětský stanový tábor v přírodě. Tematicky je zaměřena na odkrytí Sedmi divů světa a poznání jejich historie. Letní etapová hra je velmi univerzální a uplatnit ji, mohou i další organizace a skupiny, zabývající se volnočasovými aktivitami pro děti a mládež. Celotáborová hra bude využita na letním pobytovém táboře, který pořádá Dům dětí a mládeže Olomouc o letošních letních prázdninách.

Použitá literatura

ČÁLEK, F., GINTEL A. a kol. *Zlatý fond her*. Praha : Mladá fronta, 1990.
ISBN 80-204-0120-2.

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE OLOMOUC. *Plán práce na školní rok 2008/2009*.

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE OLOMOUC. *Výroční zpráva o činnosti ve školním roce 2007/2008*.

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE OLOMOUC. *Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. 12. 2009*.

PÁVKOVÁ, J. *Pedagogika volného času*. Praha : Portál, 2002 ISBN 80-7178-711-6

REILLY, M. *Zlatý kámen*. Frýdek-Místek : Alpress, 2006. ISBN 80-7362-334-X.

Sborník Okresního domu pionýrů a mládeže v Olomouci vydaného k 30. výročí založení

HANÁK, O. *ddmolomouc.cz* [online]. 2008 [cit. 2010-03-20]. *Vyrocní_zprava_0809.pdf*.
Dostupné z WWW: <<http://www.ddmolomouc.cz/o-nas/documents>>.

HANÁK, O. *ddmolomouc.cz* [online]. 2008 [cit. 2010-03-20]. *Vyrocní_zprava_0708.pdf*.
Dostupné z WWW: <<http://www.ddmolomouc.cz/o-nas/documents>>.

ZAPLETAL, M. *Hry v přírodě*. Praha : Olympia, 1987.

ZAPLETAL, M. *Hry na hřišti a v tělocvičně*. Praha : Olympia, 1987.

ANOTACE:

Předložený bakalářský projekt se zabývá Domem dětí a mládeže Olomouc, které je v současné době největší volnočasové zařízení v Olomouckém kraji. V první kapitole se snažíme v krátkosti přiblížit historii Domu dětí a mládeže Olomouc od jeho vzniku počátkem padesátých let minulého století až po současnost. Ve druhé kapitole se věnujeme současnému stavu zařízení a nabídkám volnočasových aktivit, které zařízení nabízí svým uživatelům. Seznamujeme s profilací zařízení, s nabídkou volnočasových aktivit aj. Hlavní částí je realizovatelný plán projektu etapové hry na letní táborový pobyt pro zájmové útvary Domu dětí a mládeže Olomouc, jež bude realizován o prázdninách v letošním roce.

ABSTRACT:

The presented Bachelor Project deals with the Olomouc Youth and Children's Centre which is at present the largest leisure-time facility in the Olomouc Region. Section 1 briefly describes the history of the Olomouc Youth and Children's Centre from its foundation in the early fifties of the last century till the present times. Section 2 approximates the current facility situation and the offer of leisure-time activities provided to present-day users. We inform of the facility focus, the scope of leisure-time activities etc. The crucial part of the thesis is a feasible plan for a summer camp step-by-step game project for the individual hobby groups of the Olomouc Youth and Children's Centre which is going to be implemented during this year's summer holiday.